

*Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης
Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας*

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: «Τουριστικός Συνοδός»

Κωδικός: 26-00-05-0

ΙΕΚ

2020-21

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:
«Τουριστικός Συνοδός»**

Συντακτική ομάδα

Γκιμούσιας Προκόπιος

Τσεκούρα Μαρία

Επιμέλεια σύνταξης

Γκιμούσιας Προκόπιος

Θεοδωρή Ελένη

*Ο παρών Οδηγός συντάχθηκε με την ενεργή συμβολή του
Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) και του
Ινστιτούτου Εργασίας (ΙΝΕ) της ΓΣΕΕ*

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	11
Μέρος Α΄	13
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	13
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	14
1.1 Ονομασία ειδικότητας.....	14
1.2 Ομάδα προσανατολισμού	14
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	14
2.1 Ορισμός και περιγραφή ειδικότητας	14
2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα	14
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	15
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών	16
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	16
3.2 Διάρκεια σπουδών	16
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	16
5. Αντιστοιχίσεις ειδικότητας.....	16
6. Κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	17
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.....	17
8. Πιστωτικές μονάδες	17
9. Σχετική νομοθεσία.....	17
10. Επαγγελματικά δικαιώματα.....	18
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης.....	18
Μέρος Β΄	19
ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	19
1. Βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας.....	20
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών	20
Μέρος Γ΄	22
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	22
1. Πρόγραμμα κατάρτισης	23
1.1 Ωρολόγιο πρόγραμμα	23
2. Αναλυτικό πρόγραμμα	24
2.1 Εξάμηνο Α΄	24
2.1.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	24
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	24
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	24

• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	24
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	24
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	26
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	26
2.1.Β. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ..	26
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	26
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	26
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	26
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	27
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	27
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	28
2.1.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	28
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	28
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	28
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	28
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	28
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	30
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	30
2.1.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ.....	30
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	30
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	31
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	31
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	33
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	33
2.1.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	33
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	33
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	34
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	34
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	34
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	36
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	36
2.1.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.....	36
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	36
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	36
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	36
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	37
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	37

• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	37
2.1.Z. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	38
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	38
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	38
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	38
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	38
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	39
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	39
2.2 Εξάμηνο Β'	39
2.2.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	39
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	39
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	40
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	40
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	40
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	41
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	41
2.2.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ..	42
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	42
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	42
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	42
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	42
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	43
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	43
2.2.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ	43
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	43
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	44
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	44
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	44
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	45
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	45
2.2.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	46
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	46
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	46
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	46
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	46
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	47
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	47

2.2.E. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ.....	47
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	47
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	48
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	48
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	48
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	49
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	49
2.2.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	49
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	50
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	50
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	50
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	51
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	51
2.2.Ζ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ	51
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	51
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	51
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	52
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	52
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	52
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	52
2.3 Εξάμηνο Γ'	53
2.3.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	53
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	53
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	53
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	54
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	54
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	54
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	54
2.3.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ.....	54
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	54
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	55
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	55
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	55
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	55
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	55
2.3.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΓΓΛΙΚΑ.....	56
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	56

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	56
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	57
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	57
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	57
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	57
2.3.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΑΛΛΙΚΑ.....	58
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	58
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	58
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	58
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	58
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	58
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	58
2.3.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	59
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	59
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	59
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	59
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	59
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	60
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	60
2.3.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.....	60
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	60
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	60
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	61
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	61
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	61
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	61
2.3.Ζ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ – ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ	62
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	62
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	62
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	62
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	62
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	63
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	63
2.3.Η. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΡΗΣΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ	63
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας.....	63
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	63
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	64

• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	64
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	65
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	65
2.4 Εξάμηνο Δ'	65
2.4.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	65
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	65
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	65
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	66
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	66
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	66
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	66
2.4.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΓΓΛΙΚΑ	67
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	67
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	67
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	67
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	67
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	67
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	67
2.4.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΑΛΛΙΚΑ	68
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	68
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	68
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	68
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	68
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	69
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	69
2.4.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	69
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	69
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	69
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	70
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	70
• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	71
• Προτεινόμενες πηγές μελέτης	71
2.4.E. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	71
• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	71
• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	72
• Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	72
• Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	72

•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	73
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	73
2.4.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ ...		
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	73
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	74
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	74
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	74
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	75
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	75
2.4.Ζ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ (ANIMATION)		
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	75
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	76
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	76
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	76
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	76
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	77
2.4.Η. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		
•	Περίληψη της μαθησιακής ενότητας	77
•	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	77
•	Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά.....	77
•	Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες.....	77
•	Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα	78
•	Προτεινόμενες πηγές μελέτης	78
	3. Απαραίτητος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας.....	78
	3.1 Θεωρητική κατάρτιση	78
	3.2 Εργαστήρια.....	78
	4. Εκπαιδευτική μεθοδολογία.....	79
	5. Οδηγίες για τις εξετάσεις	80
	5.1 Εξετάσεις προόδου.....	80
	5.2 Τελικές εξετάσεις.....	81
	5.3. Αξιολόγηση της συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές.....	81
	6. Οδηγίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης.....	81
	7. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.....	82
	7.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας.....	82
	7.2 Βασικός εξοπλισμός	83
	8. Προσόντα εκπαιδευτών	83
	Μέρος Δ΄	87

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ & ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	87
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας	88
2. Οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο.....	91
2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	91
2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πρακτικά ασκούμενου/μαθητευόμενου	92
2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης/μαθητείας.....	93
2.4 Έναρξη και υλοποίηση πρακτικής άσκησης/μαθητείας	94
3. Ο ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο.....	95
4. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης/μαθητείας	95
5. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ.....	96
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	99
Βιβλιογραφικές αναφορές	110

Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Τουριστικός Συνοδός» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητες της ειδικότητας, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται πρωταρχικά στους υποψήφιους ή/και εν ενεργεία καταρτιζόμενους, στα στελέχη σχεδιασμού, στους εκπαιδευτές των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Αντίστοιχα, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα σε όσους συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος το οποίο στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας καταρτιζομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α΄-Δ΄) Μέρη.

- Το Α΄ Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν, με την ευρεία έννοια, τον ορισμό της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Περιλαμβάνει τον ορισμό και την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτή, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια σπουδών των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, τις αποδιδόμενες πιστωτικές μονάδες, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- Το Β΄ Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος σπουδών.

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσει ένας καταρτιζόμενος, μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής του στον κύκλο σπουδών της συγκεκριμένης ειδικότητας.

- Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.

Σκιαγραφεί τα βασικά περιεχόμενα και τους εκπαιδευτικούς στόχους κάθε μαθησιακής ενότητας, καταγράφοντας μία περίληψη, καθώς και προτάσεις για κύριες και συμπληρωματικές πηγές μελέτης της. Επιπλέον, περιλαμβάνει μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως τον απαραίτητο εξοπλισμό και το προφίλ των εκπαιδευτών, τους απαραίτητους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας για την κατάρτιση στην ειδικότητα, την προτεινόμενη εκπαιδευτική μεθοδολογία, καθώς και το σύνολο των εξεταστικών διαδικασιών τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι καταρτιζόμενοι τόσο για την ολοκλήρωση των σπουδών τους όσο και για την πιστοποίηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκειά τους.

- Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Περιγράφονται η πρακτική άσκηση και η μαθητεία σε αντίστιξη, έτσι ώστε να είναι κατανοητή η διάκριση των ισχυουσών διαφορών τους. Παράλληλα, παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο, τον εργοδότη και τον εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας. Τέλος, παρουσιάζεται το αναλυτικό πρόγραμμα του «Προγράμματος μαθητείας στο ΙΕΚ», ενώ στο Παράρτημα επισυνάπτεται ένα χρήσιμο εργαλείο για την ποιοτική παρακολούθηση του θεσμού της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, το «Ημερολόγιο Μάθησης – Τάξη Μαθητείας ΙΕΚ».

Η εν λόγω Μεθοδολογία εμπεριέχει σημαντικά καινοτόμα στοιχεία που απαιτείται να διαθέτει ένας σύγχρονος Οδηγός Κατάρτισης και προσθέτει νέα στοιχεία και ενότητες σε σχέση με τους προηγούμενους, οι οποίοι, ωστόσο, αποτέλεσαν τη βάση. Για την τρέχουσα μετεξέλιξη και εξειδίκευσή της εργάστηκαν οι Χρήστος Γούλας, Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Μάκης Καρατράσογλου, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης, ενώ τη συντακτική επιμέλειά της ανέλαβε η Δέσποινα Μπαμπανέλου. Η Μεθοδολογία ολοκληρώθηκε υπό την εποπτεία της Επιτροπής για την αναμόρφωση των Οδηγών Κατάρτισης της Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης, εκ της οποίας ιδιαίτερα συνέβαλαν στην ολοκλήρωσή της οι Όλγα Καφετζοπούλου, Ιωάννα Λυτρίβη, Διονύσης Μουζάκης, Παρασκευάς Λιντζέρης και Δημήτρης Σουλιώτης.

Μέρος Α΄

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Ονομασία ειδικότητας

Ο παρών Οδηγός Σπουδών αφορά την ειδικότητα «Τουριστικός Συνοδός» (Tour Leader) της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει, σε αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1.2 Ομάδα προσανατολισμού

Η ειδικότητα ανήκει στην Ομάδα Προσανατολισμού «Διοίκησης και Οικονομίας».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

Ο Τουριστικός Συνοδός (Tour Leader) είναι ο επαγγελματίας ο οποίος αναλαμβάνει τη συνοδεία οργανωμένων ομάδων τουριστών σε τουριστικούς προορισμούς του εξωτερικού και του εσωτερικού και ασχολείται με το σύνολο των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη συνοδεία τους. Προσλαμβάνεται από ταξιδιωτικά γραφεία και διοργανωτές ομαδικών ταξιδιών, tour operators, αλλά και από τουριστικά γραφεία εισερχόμενου τουρισμού στους τόπους προορισμού ανάλογα με τη ζήτηση, την εποχικότητα και τον όγκο δραστηριοτήτων του τουριστικού πρακτορείου είτε σε μόνιμη βάση είτε με σύμβαση έργου, σύμφωνα με τις υπηρεσίες που προσφέρει στο τουριστικό πρακτορείο. Η υπηρεσία που παρέχει είναι καθοριστική, ώστε να χαρακτηριστεί ένα ταξίδι επιτυχημένο και ο διοργανωτής ως «ειδικός» στον χώρο των ομαδικών οργανωμένων ταξιδιών.

2.1 Ορισμός και περιγραφή ειδικότητας

Ο τομέας δραστηριοτήτων του Τουριστικού Συνοδού αφορά τους εξής δύο τομείς:
Α) Τη συνοδεία του γκρουπ και τις υποχρεώσεις προς τους συμμετέχοντες πελάτες, οι οποίες ξεκινούν από τη χώρα προέλευσης των τουριστών. Ο κύριος όγκος εργασίας λαμβάνει χώρα στον τόπο προορισμού και ολοκληρώνεται με την επιστροφή και τη λήξη του ταξιδιού.

Β) Τις δραστηριότητες που απορρέουν από την ιδιότητα του «Τουριστικού Συνοδού» ως tour leader, ως εκπροσώπου του ταξιδιωτικού γραφείου στον τόπο προορισμού. Αυτό σημαίνει ότι διεκπεραιώνει ζητήματα και διαδικασίες που αφορούν τη σχέση του γραφείου με προμηθευτές τουριστικών υπηρεσιών στον τόπο προορισμού.

2.2 Αρμοδιότητες/καθήκοντα

Ο Τουριστικός Συνοδός ασκεί ενδεικτικά τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Υποστηρίζει τις εκδρομές οργανωμένων ομάδων τουριστών στο εσωτερικό της χώρας ή στο εξωτερικό σχεδιάζοντας και οργανώνοντας το τουριστικό ταξίδι κατόπιν

διεξαγωγής έρευνας αγοράς και συνοδεύοντας τις ομάδες στους τουριστικούς προορισμούς.

- Συνεργάζεται με προμηθευτές τουριστικών προϊόντων που συμμετέχουν στη σύνθεση του τουριστικού πακέτου, όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, επιχειρήσεις μίσθωσης τουριστικών λεωφορείων, αεροπορικές/ακτοπλοϊκές εταιρείες.
- Εξηγεί καθημερινά το ημερήσιο πρόγραμμα του τόπου προορισμού και φροντίζει για την πιστή τήρησή του.
- Λύνει απορίες, δίνει συμβουλές για διάφορα πρακτικά θέματα (αγορά αγαθών, επισκέψεις, τόποι ενδιαφέροντος, φαγητό, διασκέδαση, αθλητικές δραστηριότητες, αξιοθέατα) και διαχειρίζεται παράπονα και δυσκολίες που προκύπτουν.
- Ενημερώνει τους τουρίστες που συνοδεύει για τις προαιρετικές εκδρομές και άλλες δραστηριότητες και διευθετεί τις συμμετοχές.
- Συγκεντρώνει πληροφορίες και υλικό σχετικά με την περιοχή όπου δραστηριοποιείται επαγγελματικά.
- Διαχειρίζεται έκτακτα περιστατικά, εφαρμόζοντας βασικούς κανόνες πρώτων βοηθειών και υγιεινής αλλά και τυχόν συγκρούσεις και διαφωνίες που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διαμονή στον τουριστικό προορισμό.
- Ελέγχει αν τηρούνται οι συμφωνίες των παρόχων-προμηθευτών για τις υπηρεσίες που έχουν αναλάβει.
- Διευθετεί τα ομαδικά vouchers με τις προμηθεύτριες εταιρείες.
- Συντάσσει καθημερινά γραπτή αναφορά (report) προς το τουριστικό γραφείο, με το πρόγραμμα της ημέρας (όπως αυτό υλοποιήθηκε) και τις τυχόν παραλείψεις-τροποποιήσεις από μέρος των προμηθευτών.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Η ειδικότητα του «Τουριστικού Συνοδού» έχει ευρεία ζήτηση στον κλάδο του τουρισμού. Ο κλάδος του τουρισμού θεωρείται από τους πλέον αναπτυσσόμενους και δυναμικούς κλάδους στην ελληνική οικονομία.

Οι φορείς, ιδιωτικοί και δημόσιοι, στους οποίους μπορεί να απασχοληθεί ο Τουριστικός Συνοδός είναι οι εξής:

- Το Υπουργείο Τουρισμού και οι επιβλέποντες φορείς
- Τα τουριστικά γραφεία
- Οι ξενοδοχειακές μονάδες
- Οι εταιρείες διοργάνωσης εκδηλώσεων
- Οι αεροπορικές εταιρείες
- Οι ακτοπλοϊκές εταιρείες
- Η Εκκλησία της Ελλάδος και οι Ιερές Μητροπόλεις

Τέλος, ο Τουριστικός Συνοδός μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια σπουδών

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων στην ειδικότητα «Τουριστικός Συνοδός» είναι η κατοχή απολυτηρίων τίτλων, δομών της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' Κύκλου σπουδών. Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στην ΥΑ 5954 «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

3.2 Διάρκεια σπουδών

Η επαγγελματική κατάρτιση στα Ι.Ε.Κ. ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης της ειδικότητας, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε Ι.Ε.Κ. από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑ.Λ. ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι της ειδικότητας «Τουριστικός Συνοδός» μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους στο ΙΕΚ λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν **Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5**. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ μέχρι την έκδοση του διπλώματος λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ).

5. Αντιστοιχίσεις ειδικότητας

Δεν αντιστοιχεί σε συναφείς ειδικότητες που λειτουργούν ή λειτούργησαν από τις μονάδες του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος της επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ) ή με παλαιότερη ειδικότητα των ΙΕΚ με το ίδιο αντικείμενο κατάρτισης αλλά με διαφορετικό τίτλο.

6. Κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

Δεν υπάρχουν εναλλακτικές εκπαιδευτικές διαδρομές προκειμένου να αναβαθμιστεί το επαγγελματικό επίπεδο των σπουδαστών με την εγγραφή τους στο Γ' εξάμηνο των ΙΕΚ.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε 8 Επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί **στο 5ο** από τα 8 επίπεδα.

Η κατάταξη των τίτλων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και του συστήματος αρχικής κατάρτισης στα επίπεδα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΟΠΠΕΠ.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Σχετική νομοθεσία

Θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα.

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 163/21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. ΥΑ 5954 (ΦΕΚ Β' 1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

4. ΥΑ 5955/23-06-2014 με θέμα: «Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

5. ΥΑ Αριθ. Υ1γ/Γ.Π/οικ 35797/2012 (ΦΕΚ 1199/Β'/11-4-2012) «Πιστοποιητικό υγείας εργαζομένων σε επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος».

Επίκειται τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου μετά την ψήφιση του ν. 4763/20

10. Επαγγελματικά δικαιώματα

Δεν έχουν καθοριστεί επαγγελματικά δικαιώματα ή αντίστοιχες επαγγελματικές άδειες.

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)
<http://www.gnto.gr/>
- Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΞΕΕ)
<http://www.grhotels.gr/>
- Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)
www.sete.gr
- Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ)
<http://www.itep.gr/gr/index.htm>
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργατών Επισιτισμού & Υπαλλήλων Τουριστικών Επαγγελμάτων
<http://www.poeeyte.gr>
- Σύνδεσμος Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων Ελλάδος (ΗΑΤΤΑ)
www.hatta.gr

Μέρος Β΄

ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας είναι να αποκτήσει ο καταρτιζόμενος όλες τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι απαραίτητες για την άσκηση της ειδικότητας «Τουριστικός Συνοδός (Tour Leader)».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών

Οι επιμέρους ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος σπουδών της ειδικότητας και στοχεύουν στη συστηματική οργάνωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Τουριστικός Συνοδός (Tour Leader)», διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- (α) «Συνοδεία και παροχή υπηρεσιών προς τους πελάτες»
- (β) «Εκπροσώπηση τουριστικού γραφείου στον τόπο προορισμού»
- (γ) «Οργάνωση του τουριστικού πακέτου»
- (δ) «Οργάνωση και διοίκηση τουριστικής επιχείρησης»
- (ε) «Διαχείριση έκτακτων καταστάσεων κινδύνου και ατυχήματος»

Αναλυτικότερα, τα παρακάτω επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι απόφοιτοι θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα σπουδών της συγκεκριμένης ειδικότητας.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
Ενότητα προσδοκώμενων αποτελεσμάτων	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, ο απόφοιτος θα είναι ικανός να:
A. Συνοδεία και παροχή υπηρεσιών προς τους πελάτες	<ul style="list-style-type: none">• Δίνει αναλυτικές πληροφορίες για τον προορισμό και τις ταξιδιωτικές διαδικασίες πριν από την έναρξη του ταξιδιού.• Παρέχει καθημερινά πληροφορίες για το ημερήσιο πρόγραμμα κατά τη διαμονή στη χώρα προορισμού, λύνοντας απορίες, δίνοντας συμβουλές για πρακτικά ζητήματα και διευκολύνοντας σε περίπτωση αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών.• Διευθετεί τις συμμετοχές των πελατών σε προαιρετικές εκδρομές.• Διαχειρίζεται παράπονα και να διευθετεί προβλήματα των πελατών σε σχέση με τους προμηθευτές των επιμέρους τουριστικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας τεχνικές εξυπηρέτησης πελατών.

<p>Β. Εκπροσώπηση τουριστικού γραφείου στον τόπο προορισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ελέγχει τον τρόπο και την ποιότητα υλοποίησης των συμφωνιών του τουριστικού γραφείου με τους προμηθευτές των τουριστικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας τεχνικές πωλήσεων. • Διαχειρίζεται τα ομαδικά κουπόνια (vouchers) σε σχέση με τους προμηθευτές των τουριστικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τις βασικές αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του Τουριστικού Πρακτορείου.
<p>Γ. Οργάνωση του τουριστικού πακέτου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργάζεται με τους αρμόδιους για τη διενέργεια έρευνας αγοράς σχετικά με την παραγωγή νέου προϊόντος εφαρμόζοντας τις αρχές του μάρκετινγκ. • Σχεδιάζει το τουριστικό πακέτο στην αρχική του μορφή, εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές σχεδιασμού τουριστικών πακέτων. • Διαπραγματεύεται με σαφήνεια με τους προμηθευτές τους όρους και τις τιμές παροχής υπηρεσιών-προϊόντος.
<p>Δ. Οργάνωση και διοίκηση τουριστικής επιχείρησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Φροντίζει για τη διεκπεραίωση των οικονομικών συναλλαγών με τους προμηθευτές. • Αρχαιοθετεί έγγραφα. • Συνεργάζεται και επικοινωνεί με όλους τους αρμόδιους φορείς χρησιμοποιώντας τις τεχνικές δημοσίων σχέσεων.
<p>Ε. Διαχείριση έκτακτων καταστάσεων κινδύνου και ατυχήματος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καθοδηγεί με ασφάλεια ομάδα τουριστών-επισκεπτών στον χώρο επίσκεψης. • Κατανοεί και εφαρμόζει τις διατάξεις του Υγειονομικού Κώδικα. • Διαχειρίζεται μια έκτακτη κατάσταση κινδύνου ή ατυχήματος χρησιμοποιώντας τις βασικές αρχές αγεινής και ασφάλειας.

Μέρος Γ΄

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Πρόγραμμα κατάρτισης

1.1 Ωρολόγιο πρόγραμμα

Ειδικότητα: Τουριστικός Συνοδός Tour Leader

Α/Α	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Α			Β			Γ			Δ		
			Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1		ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	3		3	3		3						
2		ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ	4		4	4		4						
3		ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	3		3									
4		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ	3		3	2		2						
5		ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	1		1									
6		ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	3		3	3		3	2		2	2		2
7		ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3		3									
8		ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ				3		3						
9		ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ				2		2						
10		ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ				3		3	3		3			
11		ΑΓΓΛΙΚΑ							2		2	2		2
12		ΓΑΛΛΙΚΑ							2		2	2		2
13		ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ							1	1	2			
14		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ							3		3			
15		ΥΓΙΕΙΝΗ – ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ							2	1	3			
16		ΧΡΗΣΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ							3		3			
17		ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ										2		2
18		ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ										2		2
19		ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ										3	1	4
20		ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ (ANIMATION)										2		2
21		ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ											4	4
ΣΥΝΟΛΟ			20		20	20		20	18	2	20	15	5	20

2. Αναλυτικό πρόγραμμα

2.1 Εξάμηνο Α΄

2.1.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με τις βασικές έννοιες του τουρισμού, την ανάλυση του τουριστικού φαινομένου και τις επιδράσεις αυτού στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Πιο συγκεκριμένα, οι καταρτιζόμενοι θα έρθουν σε επαφή με εισαγωγικές έννοιες που αφορούν τον τουρισμό (αιεφόρος τουριστική ανάπτυξη, τουριστική συμπεριφορά, διακρίσεις και μορφές τουρισμού, είδη εναλλακτικού τουρισμού, επιπτώσεις τουρισμού, σύγχρονες τάσεις του τουριστικού φαινομένου).

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Ορίζουν τις βασικές έννοιες της τουριστικής ορολογίας.
- Κατανοούν την εξέλιξη του τουριστικού φαινομένου.
- Διακρίνουν την τουριστική προσφορά και ζήτηση.
- Αποσαφηνίζουν τις τουριστικές δραστηριότητες, καθώς και τις επιδράσεις αυτών.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Τουρισμός
- Τουρίστας
- Εσωτερικός, διεθνής τουρισμός
- Μορφές τουρισμού
- Τουριστική βιομηχανία
- Τουριστική ζήτηση και προσφορά

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Έννοια και ορισμός του τουρισμού
2	Ο τουρισμός ως κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο
3	Τα κύρια χαρακτηριστικά και η έννοια του σύγχρονου τουρισμού
4	Ο τουρισμός ως παράγοντας διεύρυνσης των ανθρωπίνων σχέσεων
5	Τουρισμός και τουριστική επιστήμη

6	Διαίρεση της τουριστικής επιστήμης (γενικοί – ειδικοί κλάδοι)
7	Σύντομη ιστορική επισκόπηση του τουρισμού
8	Παράγοντες ανάπτυξης του σύγχρονου τουρισμού
9	Ανάπτυξη συγκοινωνιακών μέσων και επικοινωνίας
10	Βελτίωση των ατομικών εισοδημάτων των εργαζομένων
11	Άνοδος του πολιτιστικού επιπέδου των λαών
12	Καθιέρωση κοινωνικών παροχών
13	Ανάπτυξη μαζικών τουριστικών κέντρων
14	Διακρίσεις του τουρισμού
15	Από άποψη γεωγραφικού περιβάλλοντος (εσωτερικός – εξωτερικός τουρισμός)
16	Από άποψη τουριστικού πλήθους (ατομικός – συλλογικός τουρισμός)
17	Από άποψη εποχής (συνεχής – εποχιακός τουρισμός)
18	Από άποψη αποστολής (ψυχαγωγικός – φυσιολατρικός – μορφωτικός – καλλιτεχνικός – θρησκευτικός – αθλητικός – επαγγελματικός – συνεδριακός τουρισμός)
19	Από άποψη χρήσης μεταφορικών μέσων (αεροπορικός – σιδηροδρομικός – ατμοπλοϊκός – με αυτοκίνητο – πεζοπορικός τουρισμός)
20	Ο τουρισμός ως οικονομικό και κοινωνικό φαινόμενο
21	Παράγοντες πρόκλησης του τουριστικού φαινομένου από κοινωνική σκοπιά (η τάση φυγής)
22	Η τάση για ανθρώπινη επικοινωνία Η τάση για νέες εμπειρίες Η τάση μίμησης
23	Ο τουρισμός ως οικονομικό φαινόμενο (τουριστικές ανάγκες, τουριστικά αγαθά)
24	Εισαγωγή στην τουριστική ζήτηση και αγορά Προσδιοριστικοί παράγοντες της τουριστικής ζήτησης και αγοράς
25	Τουριστική προσφορά (προσδιοριστικοί παράγοντες της τουριστικής προσφοράς)

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Burkart, A. J. and Medlik, S. (1981). *Tourism: Past, Present and Future*, 2nd ed., Oxford: Butterworth-Heinemann.
2. Τσάρτας, Π. (1996). *Τουρίστες, ταξίδια, τόποι: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον τουρισμό*, Αθήνα: Εκδόσεις Εξάντας.

Συμπληρωματικές

1. Κουτούλας, Δ. Σημειώσεις Μαθήματος: Εισαγωγή στον τουρισμό και την Τουριστική Οικονομία από: <https://eclass.upatras.gr/courses/BMA547>

2.1.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η γνωριμία με το περιβάλλον του τουριστικού πρακτορείου. Πιο συγκεκριμένα, οι καταρτιζόμενοι θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις από το εσωτερικό περιβάλλον ενός τουριστικού γραφείου και των υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει, την οργανωτική δομή και τις προϋποθέσεις ίδρυσής του.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τις βασικές έννοιες γύρω από την οργάνωση και διοίκηση του τουριστικού γραφείου.
- Εμπεδώσουν τη δομή και λειτουργία του τουριστικού γραφείου.
- Διακρίνουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγικότητα.
- Πραγματοποιούν τις βασικές εργασίες μηχανοργάνωσης.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Τουριστικό γραφείο
- Δομή τουριστικού γραφείου
- Προσφερόμενες υπηρεσίες
- Διακρίσεις τουριστικών γραφείων

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Το τουριστικό πρακτορείο ως επιχείρηση, ο ρόλος και η θέση του στο δίκτυο διανομής τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών
2	Διαχρονική εξέλιξη του τουριστικού γραφείου-πρακτορείου
3	Η αμοιβή (προμήθεια) του τουριστικού πρακτορείου
4	Προσδιορισμός των υπηρεσιών που προσφέρει το τουριστικό πρακτορείο
5	Ανάλυση υπηρεσιών τουριστικού πρακτορείου-γραφείου
6	Διάκριση ΕΟΤ, Πρακτορεία γενικού τουρισμού και πρακτορεία εσωτερικού τουρισμού – Διάκριση τουριστικών πρακτορείων με βάση το μέγεθος εργασιών
7	Διάκριση τουριστικών πρακτορείων με βάση τον τύπο των υπηρεσιών: α. γενικού τουρισμού και αναψυχής β. διακοπών γ. εμπορικών δ. επιχειρηματικών ταξιδιών ε. διοργάνωσης συνεδρίων και ταξιδιών κινήτρων στ. ειδικών μορφών τουρισμού
8	Μέσα (υλικά και άυλα) που απαιτούνται για τη λειτουργία του τουριστικού πρακτορείου
9	Κτίρια, έπιπλα και σκεύη, τηλεφωνικές και άλλες ηλεκτρονικές συσκευές, γραφική ύλη και συναφές αναλώσιμο υλικό
10	Φήμη και πελατεία
11	Εμπορικό σήμα και δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
Σύνολο: 11	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
4 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Παπαγεωργίου, Α. (2007). *Οργάνωση και λειτουργία τουριστικών γραφείων (προγραμματισμός ταξιδιού & σύνθεση τουριστικών πακέτων)*, Αθήνα: Εκδόσεις linterbooks.
2. Fuller, G. (1997). *Μάνατζμεντ ταξιδιωτικού πρακτορείου*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

Συμπληρωματικές:

1. World Trade Organization: <https://www.wto.org/>

2.1.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι καταρτιζόμενοι τη συγκρότηση μίας σύγχρονης ξενοδοχειακής επιχείρησης και να μπορούν να εκτελούν τις εργασίες του τμήματος υποδοχής κατά την άφιξη, παραμονή και αναχώρηση του πελάτη από το ξενοδοχείο.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη του ξενοδοχείου.
- Κατανοούν τη δομή της ξενοδοχειακής μονάδας.
- Διακρίνουν τις εργασίες που πραγματοποιούνται μέσα σε μια ξενοδοχειακή μονάδα.
- Χρησιμοποιούν την ξενοδοχειακή ορολογία.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Ιστορία ξενοδοχείου
- Διακρίσεις ξενοδοχείων
- Τμηματοποίηση προσωπικού

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων
1	Η φιλοξενία ανά τους αιώνες
2	Η φιλοξενία στην Αρχαία Ελλάδα (καταγωγή, πανδοχεία, καπηλειά)
3	Τα καταλύματα στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία

4	Οι ξενώνες στο Βυζάντιο
5	Χάνια και караβάν σεράγια κατά την Τουρκοκρατία
6	Τα πανδοχεία στην Ευρώπη τον μεσαίωνα
7	Τα πρώτα ξενοδοχεία στην Ευρώπη και στην Αμερική
8	Ξενοδοχεία στην Ελλάδα – Καινοτόμα ξενοδοχεία
9	Οι παραγωγοί των τουριστικών προϊόντων ή υπηρεσιών
10	Υπηρεσίες υποστήριξης
11	Κατηγορίες καταλυμάτων στην Ελλάδα (κύρια και μη κύρια τουριστικά καταλύματα, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας)
12	Διακρίσεις ξενοδοχείων
13	Ιδιαίτερα καταλύματα που παρέχουν και υπηρεσίες φιλοξενίας
14	Οργάνωση μίας σύγχρονης ξενοδοχειακής μονάδας
15	Διαχωρισμός των τμημάτων μίας ξενοδοχειακής επιχείρησης (σύμφωνα με τη διοικητική ιεραρχία, front of the house & back of the house, σε κέντρα κόστους και εσόδων)
16	Οι διευθύνσεις (τμήματα) μίας ξενοδοχειακής μονάδας
17	Η ομαδοποίηση του προσωπικού ενός ξενοδοχείου
18	Τα καθήκοντα και οι δικαιοδοσίες των διευθυντών και λοιπών στελεχών των ξενοδοχείων
19	Τα προσόντα του προσωπικού του ξενοδοχείου
20	Σημασία της Υποδοχής
21	Ο χώρος της Υποδοχής
22	Οι βασικές εργασίες της Υπηρεσίας Υποδοχής
23	Τμήματα και αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Υποδοχής
24	Το προσωπικό και ο εξοπλισμός της Υπηρεσίας Υποδοχής
25	Διακρίσεις των δωματίων (ανάλογα με τον αριθμό των κλινών που διαθέτουν, με τις ανέσεις που προσφέρουν, με τη θέα που προσφέρουν)
26	Ορολογία όρων διατροφής
27	Ορολογία υποδοχής και κρατήσεων
28	Το Voucher (τα στοιχεία του, τα αντίγραφα, είδη Voucher)
29	Δελτίο παραμενόντων πελατών, αφίξεων και αναχωρήσεων

30	Δελτίο αλλαγής όρων συμφωνίας ή δωματίου
31	Δελτίο έκτακτης άφιξης και δελτίο έκτακτης αναχώρησης
32	Δελτίο ενημέρωσης για εκδηλώσεις.
Σύνολο: 32	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Φραγκιαδάκης, Ευγ. (1988). *Εισαγωγή στο management των ξενοδοχείων*, 2η έκδ., Ηράκλειο.
2. Καρανάσιος, Π. (1994). *Αρχές διοίκησης των επιχειρήσεων*, Αθήνα: Κ. Ντούζιος Κ. ΣΙΑ ΟΕ.

Συμπληρωματικές

1. Βελισσαρίου, Στ. (1992). *Marketing ξενοδοχειακών επιχειρήσεων*, Θεσσαλονίκη: χ.ε.

2.1.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι καταρτιζόμενοι να έρθουν σε επαφή με το φαινόμενο της θρησκείας, ώστε να αποκτήσουν τις κατάλληλες θρησκευολογικές γνώσεις που απαιτούνται για την ειδικότητα. Σε αυτή την κατεύθυνση θα πραγματευτούν θέματα όπως οι έννοιες της επιστήμης της θρησκευολογίας, η ιστορία και τα βασικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων θρησκευμάτων, η επίδρασή τους στην κοινωνία και στην πολιτιστική δημιουργία, καθώς και τα ίχνη των θρησκειών που έχουν ιδιαίτερη αναφορά στον ελλαδικό χώρο.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν με άνεση ορολογία και έννοιες της θρησκευολογίας.
- Αναγνωρίζουν και να εξηγούν θρησκευτικούς όρους, ιερά σύμβολα και λατρευτικά αντικείμενα.
- Εφαρμόζουν τις γνώσεις τους για την ιστορία των θρησκειών και τα βασικά χαρακτηριστικά τους σε όλα τα στάδια της ειδικότητάς τους.
- Αξιοποιούν τις κατάλληλες θρησκευολογικές γνώσεις για τον σχεδιασμό και την οργάνωση ενός εκδρομικού προγράμματος θρησκευτικής/προσκυνηματικής περιήγησης ή για την εξειδικευμένη συνοδεία που θα παρέχουν στους θρησκευτικούς

τουρίστες/προσκυνητές κατά τις περιηγήσεις τους σε ιερούς τόπους, χώρους και μνημεία και κατά τη συμμετοχή τους σε κάθε είδους θρησκευτικές εκδηλώσεις και τελετές.

- Κατανοούν καλύτερα το θρησκευτικό υπόβαθρο αλλόθρησκων ή αλλόδοξων τουριστών, ώστε να προσαρμόζονται καλύτερα στις ανάγκες και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, να ερευνούν περαιτέρω στοιχεία θρησκειολογίας μέσω της χρήσης σχετικών πηγών και βιβλιογραφίας με τρόπο ανεξάρτητο, κριτικό και δημιουργικό.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Θρησκειολογία
- Θρησκεία
- Χριστιανισμός
- Θρησκευτικά σύμβολα
- Τελετές
- Θρησκευόμενα

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων
1	Εισαγωγή στη θρησκειολογία
2	Μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου – Ορισμός της θρησκείας – Θρησκειολογικές έννοιες και όροι – Χαρακτηριστικά θρησκειών – Τύποι θρησκευμάτων – Η επιστήμη της θρησκειολογίας και οι κλάδοι της – Γεωγραφία των θρησκειών – Θρησκεία και επιστήμη – Θρησκεία και τέχνη
3	Αρχαία ελληνική θρησκεία
4	Τα χαρακτηριστικά της αρχαίας ελληνικής θρησκείας – Αρχαία ελληνική μυθολογία, θεοί και ήρωες – Αρχαία ελληνική λατρεία – Έθιμα και τελετές – Εορτές και αγώνες – Ιερά – Μαντεία – Μυστήρια, μυστικισμός
5	Αφρικανικά θρησκευόμενα, αιγυπτιακή θρησκεία, Ζωροάστρης, Μίθρας, ρωμαϊκή θρησκεία
6	Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αφρικανικών θρησκευμάτων, της αιγυπτιακής θρησκείας και της ρωμαϊκής θρησκείας – Ζωροάστρης – Μίθρας
7	Εμφάνιση του χριστιανισμού – Διαμόρφωση και εξάπλωση του χριστιανισμού

8	Ο ελληνορωμαϊκός κόσμος την εποχή της εμφάνισης του χριστιανισμού – Διωγμοί – Η μετάβαση στη νέα θρησκεία – Οι πρώτοι αιώνες της διαμόρφωσης και της εξάπλωσης του χριστιανισμού – Αποστολικές περιοδείες
9	Χριστιανισμός και Βυζάντιο
10	Αυτοκρατορική ιδέα – Βυζαντινή κοινωνία και χριστιανισμός – Βασικοί σταθμοί της Εκκλησιαστικής Ιστορίας – Εικονομαχία – Το Σχίσμα – Οι Σταυροφορίες – Η Άλωση –
11	Ρωμαιοκαθολικισμός, Διαμαρτυρόμενοι, Αγγλικανοί
12	Ιστορική πορεία και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας – Ιστορική πορεία και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Προτεσταντικής Εκκλησίας – Βασικές διαφορές μεταξύ Ορθοδόξων, Ρωμαιοκαθολικών και Προτεσταντών – Η Αγγλικανική Εκκλησία – Η παρουσία των άλλων χριστιανικών δογμάτων στον παγκόσμιο χάρτη και στον ελλαδικό χώρο
13	Ιουδαϊσμός: Ιστορική πορεία και εξέλιξη – Σταθμοί στην ιστορία των χρόνων της Παλαιάς Διαθήκης
14	Βιβλική Αρχαιολογία και κοινωνία
15	Ιουδαϊσμός: Ιερά κείμενα – Βασικές αρχές και διδασκαλίες – Κλάδοι
16	Ιουδαϊσμός
17	Ιεροί τόποι και χώροι – Η Σκηνή του Μαρτυρίου και Ο Ναός της Ιερουσαλήμ – Ο χώρος της Συναγωγής και τα χαρακτηριστικά της – Λατρευτική πράξη – Ιουδαϊσμός
18	Σύμβολα, τελετουργικά αντικείμενα, εορτές, τελετές, έθιμα, κανόνες διατροφής κ.ά. – Ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία της εβραϊκής παρουσίας στον ελλαδικό χώρο – Εβραϊκές κοινότητες, συναγωγές, μνημεία κ.ά.
19	Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του Ιουδαϊσμού προτείνονται επισκέψεις και παρουσίαση των στοιχείων σε εβραϊκά μνημεία της περιοχής, όπως και οι επισκέψεις και σε χώρους άλλων χριστιανικών δογμάτων
Σύνολο: 19	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Όλη η Ορθοδοξία με ένα κλικ <https://www.romfea.gr/>
2. Βιβλία του πατρός Γεωργίου Μεταλληνού, βιβλιοθήκη του Cambridge, τα γραπτά του Ουσπένσκι.
3. Μεγάλος Βυζαντινός περίπατος στην Αθήνα: <http://www.byzantineathens.com/>
4. ΕΚΠΑ: Τμήμα Θεολογίας: <https://delos.uoa.gr/opendelos/search?crs=e774335b&sa=2>
5. Ορθόδοξοι Ορίζοντες: <http://users.sch.gr/aiasgr/index.html>
6. Μεγάλη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια της Κωνσταντινούπολης: <http://constantinople.ehw.gr/forms/fmain.aspx>
7. Καρυωτόγλου, Α. (2006). *Σπουδή στη Θρησκευολογία*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
8. Μπέγζος, Μ. (2011). *Συγκριτική Θρησκευολογία*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Συμπληρωματικές

1. Πεμπτουσία: Πολιτισμός – Επιστήμες – Θρησκεία: <https://www.pemptousia.gr/>
2. Θεσσαλονίκη εξερευνώντας την Πόλη: <https://thessaloniki.travel/el/exerevnontas-tin-poli/thematikes-diadromes/mnimia-unesco>
3. Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου: <http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=index&lang=gr>
4. Σελίδες Χρηστών ΑΠΘ: <http://users.auth.gr/>

2.1.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι καταρτιζόμενοι με τις βασικές αρχές λειτουργίας και ανάπτυξης μιας επιχείρησης/ενός οργανισμού στο πλαίσιο του σύγχρονου ανταγωνισμού και να γνωρίσουν την έννοια, τις βασικές αρχές και την τεχνική της επικοινωνίας, στο πλαίσιο του κοινωνικού και εργασιακού περιβάλλοντος.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Κατανοούν τη σπουδαιότητα της επικοινωνίας στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.
- Γνωρίζουν τις τεχνικές αποτελεσματικής επικοινωνίας.
- Διαθέτουν δεξιότητες ομαδικής συνεργασίας.
- Διακρίνουν τα είδη επιχειρήσεων και τις λειτουργίες αυτών.
- Προωθούν αποτελεσματικά τα προϊόντα.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Επικοινωνία
- Μοντέλα επικοινωνίας
- Δεξιότητες
- Δημοσιότητα
- Επιχείρηση
- Προγραμματισμός
- Προώθηση
- Πωλήσεις

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
2	Η έννοια της επικοινωνίας
3	Επικοινωνία και λήψη αποφάσεων
4	Μοντέλα επικοινωνίας
5	Μέθοδοι και τεχνικές επικοινωνίας
6	Ατομική, διαπροσωπική, ομαδική, μαζική επικοινωνία
7	Εμπόδια στην αποτελεσματική επικοινωνία και τρόποι αντιμετώπισής τους
8	Τα κανάλια επικοινωνίας στην επιχείρηση
9	Άτυπη ή ανεπίσημη επικοινωνία και διαδόσεις
10	Επικοινωνία με το προσωπικό της επιχείρησης
11	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
12	Βασικές αρχές της ψυχολογίας του ατόμου και της ομάδας
13	Η συμπεριφορά του ατόμου μέσα σε μία ομάδα

14	Δεξιότητες ομαδικής εργασίας: Συμπεριφορά, συνεργασία, συγκρούσεις, συντονισμός
15	Δεξιότητες διαπραγμάτευσης: Στρατηγικές και τακτικές διαπραγμάτευσης
16	Προσωπικές δεξιότητες: Χαρακτηριστικά προσωπικότητας – επαγγελματικές ικανότητες – επιλογή, ανάπτυξη, οργάνωση και παρουσίαση μηνύματος
17	Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων
18	ΤΑ ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ
19	Προφορικός λόγος (ζωντανός λόγος – μηχανικός λόγος)
20	Γραπτός λόγος (τύπος, έννοια, διακρίσεις, σημασία, λειτουργίες, εξέλιξη, προβλήματα, προστασία από το κράτος, νομοθεσία κ.λπ.)
21	Οπτικοακουστικά (ραδιοφωνία, τηλεόραση, κινηματογράφος, φιλμ, στριπς, κοινωνιολογική θεώρηση των μέσων, νομικό καθεστώς)
22	Άλλα μέσα (σύνθημα, σύμβολα, τέχνη, εικόνα, φωτογραφία, αφίσα)
23	ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
24	Γνωρίσματα της επιχείρησης
25	Κατηγορίες και μέγεθος επιχειρήσεων
26	Επιχειρηματικός Προγραμματισμός (Business planning)
27	Σύγχρονα και μελλοντικά προβλήματα της επιχείρησης: Παραγωγή, παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης
28	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
29	Η λειτουργία του προγραμματισμού: Καθορισμός σκοπών, διαμόρφωση πολιτικής, ανάπτυξη σχεδίων, καθορισμός διαδικασιών
30	Λειτουργία της οργάνωσης: Ενότητα Διοίκησης, μορφές οργάνωσης (κάθετη, γραμμική, διοικητική και οριζόντια)
31	Στοχοθέτηση
32	Στόχοι και υποκίνηση
33	Προσδιορισμός στόχων για ένα τμήμα – Προσδιορισμός ατομικών στόχων
34	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
35	Ανταγωνισμός
36	Ανάλυση περιβάλλοντος
37	Συστήματα πληροφοριών μάρκετινγκ

38	Τμηματοποίηση της αγοράς
39	Συσκευασία και τμηματοποίηση του προϊόντος
40	Διαφήμιση (έννοια, στοιχεία, σημασία, πρόγραμμα, στελέχη, κώδικες)
41	Προσωπικές πωλήσεις
42	Πρώθηση πωλήσεων
Σύνολο: 42	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα 1 ΩΡΑ.

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Προβόπουλος, Γ. και Γκόρτσος, Χ. (2004). *Το νέο ευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό περιβάλλον, τάσεις και προοπτικές*, Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλας.
2. Μαυρουλέας, Ν. (1992). *Τεχνική πωλήσεων*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης Α.
3. Φαναριώτη, Π. (1995). *Επιχειρησιακές επικοινωνίες*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

Συμπληρωματικές

1. Μπλέσιος, Ν. (2005). *Ολική ποιότητα και πελάτες*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

2.1.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των σημαντικότερων γεωγραφικών και τουριστικών γνώσεων σχετικά με τις χώρες των πέντε ηπείρων, της Ευρώπης και ειδικότερα της Ελλάδας και, πιο συγκεκριμένα, της έδρας, του Νομού, της Περιφέρειας όπου εδρεύει το ΙΕΚ, καθώς έχει παρατηρηθεί ότι οι σπουδαστές είναι κατά κύριο λόγο αυτόχθονες πολίτες της περιοχής.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν την παγκόσμια γεωγραφία με έμφαση στις τουριστικές περιοχές του κόσμου.
- Διακρίνουν τους παράγοντες που καθορίζουν τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης και τη βαρύτητά τους.
- Μνημονεύουν τα σημαντικότερα αξιοθέατα του κόσμου και την απήχηση που έχουν στις προτιμήσεις των τουριστών.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Γεωγραφία

- Ήπειροι
- Αξιοθέατα
- Γεωγραφία Ελλάδας

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Περιληπτική εξέταση των χωρών των ηπείρων: Αμερική, Ασία, Αφρική, Αυστραλία
2	Εξέταση των χωρών της Ευρώπης και της Μεσογείου από τουριστική άποψη: Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ελβετία, Αυστρία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Μεγάλη Βρετανία, Σκανδιναβικές χώρες, χώρες Ανατολικής Ευρώπης, Βαλκανικές χώρες, Αίγυπτος, Τυνησία, Μαρόκο, Ισραήλ, Τουρκία
3	Στοιχεία γενικής γεωγραφίας της Ελλάδας
4	Τουριστικές περιοχές της Ελλάδας κατά γεωγραφικά διαμερίσματα: Αττική, νησιά Αργοσαρωνικού και Εύβοια, Στερεά Ελλάδα, Ανατολική Πελοπόννησος, Δυτική Πελοπόννησος, Θεσσαλία και Σποράδες, Ήπειρος, νησιά Ιονίου Πελάγους, Δυτική, Κεντρική Μακεδονία και Χαλκιδική, Θράκη, νησιά ανατολικού Αιγαίου, Δωδεκάνησα, Κυκλάδες, Κρήτη
Σύνολο: 4	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μοίρα-Μυλωνοπούλου, Π. (1999). *Τουριστική γεωγραφία*, Ευρώπη, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Ρούπας, Β. (1997). *Τουριστική γεωγραφία της Ελλάδας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
3. Hudman, L. Και Jackson, R. (2000). *Παγκόσμια τουριστική και ταξιδιωτική γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
4. Collins, H. (2001). *World Atlas*, London: Harper Collins Publishers Ltd.

Συμπληρωματικές

1. Boniface, B. F. and Cooper, C. P. (1987). *The Geography of Travel and Tourism*, London: Heinemann.
2. Lozato-Giotart, J.-P. (1996). *Τουριστική Γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

2.1.Z. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εξοικείωση, μέσω της απόκτησης γνώσεων επί βασικών νομικών κειμένων και κανόνων, με το δίκαιο και τις ειδικές νομοθετικές διατάξεις που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του καταρτιζόμενου και διέπουν το μελλοντικό επαγγελματικό του περιβάλλον. Ειδικότερα, στους σκοπούς του μαθήματος εντάσσεται η εξοικείωση με βασικά νομοθετήματα που αναφέρονται στους κρατικούς θεσμούς, οι οποίοι σχετίζονται με την ίδρυση και λειτουργία ενός τουριστικού πρακτορείου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Διαθέτουν νομική αντίληψη και να είναι εξοικειωμένοι με το νομικό πλαίσιο.
 - Να είναι εξοικειωμένοι με το νομικό πλαίσιο.
 - Γνωρίζουν τις συμβάσεις που ισχύουν για την παροχή εξυπηρετήσεων σχετικών με τον τουρισμό.
- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**
 - Ίδρυση γραφείου
 - Συμβάσεις
 - Ναυλώσεις
 - **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Έννοια, ίδρυση και λειτουργία τουριστικού γραφείου
2	Υπηρεσίες του τουριστικού γραφείου (γενικά)
3	Διοργάνωση εκδρομών και περιηγήσεων
4	Διαμεσολάβηση στην παροχή τουριστικών αγαθών
5	Παροχή άλλων εξυπηρετήσεων σχετικών με τον τουρισμό

6	Διακρίσεις του τουριστικού γραφείου
7	Τουριστικό γραφείο γενικού τουρισμού
8	Τουριστικό γραφείο εσωτερικού τουρισμού
9	Συμβάσεις του τουριστικού γραφείου
10	Σύμβαση αποστολής εναλλασσόμενων πελατών μέσα σε ορισμένη χρονική περίοδο (allotment), σύμβαση commitment
11	Σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού (inclusive tour)
12	Σύμβαση προώθησης, πώλησης, μεσολάβησης στην πώληση ακινήτων χρονικά διαιρεμένης χρήσης (time share marketing), που βρίσκονται είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό
13	Ξενοδοχειακές συμβάσεις διεθνούς χαρακτήρα για μεμονωμένα άτομα ή για ομάδες ατόμων (groups)
14	Ναυλώσεις πλοίων και πλοιαρίων για πλόες αναψυχής
15	Συμβάσεις οργάνωσης θαλάσσιων περιηγήσεων (κρουαζιέρων)
Σύνολο: 15	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μυλωνόπουλος, Δ. (2016). *Τουριστικό Δίκαιο*, 2η έκδ., Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

2.2 Εξάμηνο Β΄

2.2.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να προσφέρει στους καταρτιζόμενους τις απαραίτητες γνώσεις που θα τους επιτρέψουν να αναλύουν και να ερμηνεύουν σωστά τη συμπεριφορά τόσο των τουριστών όσο και όλων εκείνων που ασχολούνται, με οποιαδήποτε ιδιότητα, με τα λεγόμενα τουριστικά επαγγέλματα. Επίσης, επιδιώκεται η ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων γύρω από τον τρόπο άσκησης αποτελεσματικής πολιτικής, για την επιτυχή αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν από την τουριστική ανάπτυξη. Τέλος, σκοπός της ενότητας είναι η

προσέγγιση της πρακτικής εφαρμογής των παραπάνω με τη μελέτη περιπτώσεων που θα αντιμετωπιστούν σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν στοιχεία τουριστικής οικονομίας.
- Ορίζουν τα τουριστικά προϊόντα.
- Κατανοούν το κόστος παραγωγής.
- Διακρίνουν την προσφορά τουριστικών αγαθών.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Τουριστική οικονομία
- Διακρίσεις
- Τουριστική αγορά
- Τουριστικά προϊόντα
- Ψυχολογία του τουρισμού

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Τουριστική οικονομία – Στοιχεία τουριστικής οικονομίας.
2	Τουριστική οικονομία ως ιδιαίτερος κλάδος της οικονομικής
3	Περιεχόμενο και χρησιμότητα της τουριστικής οικονομίας
4	Αντικείμενο και διακρίσεις της τουριστικής οικονομίας
5	Βασικές έννοιες της τουριστικής οικονομίας
6	Τουριστική αγορά
7	Τουριστικά προϊόντα
8	Συντελεστές της τουριστικής παραγωγής
9	Κόστος της τουριστικής παραγωγής
10	Τουριστικά κίνητρα – Τουριστικές επενδύσεις
11	Η ζήτηση των τουριστικών αγαθών
12	Παράγοντες τουριστικής ζήτησης

13	Η συμπεριφορά του τουρίστα ως καταναλωτή και χρήση τουριστικών αγαθών
14	Τουριστικό εισόδημα και τουριστική δαπάνη
15	Η τουριστική παραγωγή
16	Οι τουριστικές επιχειρήσεις
17	Οι βασικοί συντελεστές παραγωγής του τουριστικού προϊόντος
18	Οι συνθήκες παραγωγής της τουριστικής επιχείρησης
19	Η ζήτηση παραγωγικών συντελεστών από την τουριστική επιχείρηση
20	Το κόστος παραγωγής και η προσφορά τουριστικών αγαθών
21	Εισαγωγή στην ψυχολογία του τουρισμού
22	Έννοια και αντικείμενο της σύγχρονης ψυχολογίας
23	Η αξία της τουριστικής ψυχολογίας και η σχέση της με τους άλλους κλάδους της τουριστικής επιστήμης
24	Οι ιδιαιτερότητες της καταναλωτικής συμπεριφοράς στον τουρισμό
25	Μεθοδολογία της ψυχολογίας του τουρισμού
26	Αναφορά στις νέες αγορές και μορφές τουριστικής ανάπτυξης (συνεδριακός, κρουαζιερόπλοια, άτομα με ειδικές ανάγκες)
27	Ειδικές τουριστικές επιλογές (αγροτουρισμός, αθλητικός τουρισμός κ.λπ.)
Σύνολο: 27	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Ηγουμενάκης, Ν. (1997). *Τουριστική Οικονομία*, Τόμοι Α και Β , 2η έκδ., Αθήνα: Interbooks.
2. Ηγουμενάκης, Ν., Κραβίτη, Κ. και Λύτρας, Π. (1998). *Εισαγωγή στον τουρισμό*, Αθήνα: Interbooks.
3. Μαυροδόντης, Θ. (2006). *Εισαγωγή στον τουρισμό*, Θεσσαλονίκη: ΑΤΕΙ.

Συμπληρωματικές

1. Doswell, R. (2002). *Τουρισμός: Ο ρόλος του αποτελεσματικού μάνατζμεντ*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

2.2.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η παρουσίαση της σύγχρονης μορφής και οργάνωσης του τουριστικού πρακτορείου. Παρουσιάζονται τα στοιχεία που συνθέτουν ένα σύγχρονο τουριστικό πρακτορείο, τα χαρακτηριστικά και οι λειτουργίες που επιτελεί.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τις βασικές έννοιες σε σχέση με την οργάνωση και διοίκηση του τουριστικού γραφείου.
- Κατανοούν τη δομή και λειτουργία του τουριστικού γραφείου.
- Κατονομάζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγικότητα.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Προσωπικό
- Μέθοδοι
- Οργάνωση
- Αλληλογραφία

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

	Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων
1	Το προσωπικό των τουριστικών γραφείων
2	Πηγές ανεύρεσης κατάλληλου προσωπικού από μεγάλους ταξιδιωτικούς οργανισμούς και τα τουριστικά γραφεία
3	Μέθοδοι και διαδικασίες επιλογής προσωπικού
4	Καθορισμός ύψους αμοιβών εργαζομένων και στελεχών
5	Αξιολόγηση προσωπικού τουριστικού γραφείου
6	Εμπορική αλληλογραφία
7	Τουριστική ορολογία

8	Σύνθεση επιστολών και αναφορών
9	Σύγχρονα μοντέλα διοίκησης και οργάνωσης μεγάλων ταξιδιωτικών οργανισμών (tour operators) και τουριστικών γραφείων
10	Ασκήσεις εφαρμογής σε σύγχρονα μοντέλα οργάνωσης και διοίκησης τουριστικών γραφείων
Σύνολο: 10	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
4 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Boniface, B. F. and Cooper, C. P. (1987). *The Geography of Travel and Tourism*, London: Heinemann.
2. Lozato-Giotart, J.-P. (1996). *Τουριστική γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
3. Παπαγεωργίου, Α. (2007). *Οργάνωση και λειτουργία τουριστικών γραφείων (προγραμματισμός ταξιδιού & σύνθεση τουριστικών πακέτων)*, Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

Συμπληρωματικές

1. Fuller, G. (1997). *Μάνατζμεντ ταξιδιωτικού πρακτορείου*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
2. World Trade Organization: www.Wto.org
3. Βιτουλαδίτη, Ου. (2000). *Μάνατζμεντ των Tour Operators και των τουριστικών γραφείων*, Πάτρα: ΕΑΠ.

2.2.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι καταρτιζόμενοι να έρθουν σε επαφή με το φαινόμενο της θρησκείας, ώστε να αποκτήσουν τις κατάλληλες θρησκευολογικές γνώσεις που απαιτούνται για την ειδικότητα. Πιο συγκεκριμένα, να εξοικειωθούν με τις έννοιες του ινδουισμού, του βουδισμού, των κινεζικών και ιαπωνικών θρησκευμάτων. Να γνωρίσουν την ιστορία και τα βασικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και την επιρροή τους στην κοινωνία και την πολιτιστική δημιουργία.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν με άνεση την ορολογία του ινδουισμού, του βουδισμού, των κινεζικών και ιαπωνικών θρησκευμάτων.
- Αναγνωρίζουν και εξηγούν θρησκευτικούς όρους, σύμβολα, αντικείμενα.
- Εφαρμόζουν τις γνώσεις τους για την ιστορία των θρησκειών και τα βασικά χαρακτηριστικά τους σε όλα τα στάδια της ειδικότητάς τους.
- Διακρίνουν το υπόβαθρο αλλόθρησκων ή αλλόδοξων τουριστών, ώστε να προσαρμόζονται καλύτερα στις ανάγκες και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Ινδουισμός
- Λατρεία
- Βουδισμός
- Τελετές
- Κινέζικα θρησκευόμενα
- Κομφούκιος
- Ταϊσμός

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Ινδουισμός: Ο ινδουισμός στον παγκόσμιο χάρτη των θρησκειών – Προβεδική και βεδική περίοδος – Η αρχαία βεδική θρησκεία και η μεταρρύθμισή της. Η βεδική διδασκαλία για το Ντάρμα – Η διδασκαλία των Ουπανισάδων – Κύριες θεότητες στον ινδουισμό
2	Ινδουισμός: Ιεροί τόποι και χώροι – Ιερές αποδημίες-προσκυνήματα – Λατρεία – Εορτές, τελετές, προσευχές, έθιμα, παραδόσεις, διατροφικές συνήθειες κ.ά. – Γιόγκα – Γκουρού – Ασκητισμός – Ινδουιστική τέχνη – Άλλες θρησκείες της Ινδικής Χερσονήσου – Ινδουιστικές κοινότητες στην Ελλάδα
3	Βουδισμός: Ο βουδισμός στον παγκόσμιο χάρτη των θρησκειών – Ορισμός – Το πρόσωπο του Βούδα – Η διδασκαλία του Βούδα – Οι κύριες κατευθύνσεις-κλάδοι του βουδισμού – Τα ιερά βιβλία και η διδασκαλία τους – Εντολές-κανόνες συμπεριφοράς – Ταντρικός βουδισμός, βουδισμός Ζεν, Θιβετιανός βουδισμός

4	Βουδισμός: Ιεροί τόποι και χώροι – Ιερές αποδημίες-προσκυνήματα – Λατρεία και τελετουργικά αντικείμενα – Σύμβολα – Εορτές, τελετές, προσευχές, έθιμα, παραδόσεις κ.ά. – Μοναστικά τάγματα – Πολιτιστική δημιουργία – Βουδιστικές κοινότητες στην Ελλάδα
5	Κινεζικά και ιαπωνικά θρησκευάματα – Κομφουκιανισμός, ταοϊσμός, σιντοϊσμός
Σύνολο: 5	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Όλη η Ορθοδοξία με ένα κλικ <https://www.romfea.gr/>
2. Βιβλία του πατρός Γεωργίου Μεταλληνού, βιβλιοθήκη του Cambridge, τα γραπτά του Ουσπένσκι.
3. Μεγάλος Βυζαντινός περίπατος στην Αθήνα: <http://www.byzantineathens.com/>
4. ΕΚΠΑ: Τμήμα Θεολογίας: <https://delos.uoa.gr/opendelos/search?crs=e774335b&sa=2>
5. Ορθόδοξοι Ορίζοντες: <http://users.sch.gr/aiasgr/index.html>
6. Μεγάλη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια της Κωνσταντινούπολης: <http://constantinople.ehw.gr/forms/fmain.aspx>
7. Καρυωτόγλου, Α. (2006). *Σπουδή στη Θρησκειολογία*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
8. Μπέγζος, Μ. (2011). *Συγκριτική Θρησκειολογία*, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Συμπληρωματικές

1. Πεμπτουσία: Πολιτισμός – Επιστήμες – Θρησκεία: <https://www.pemptousia.gr/>
2. Θεσσαλονίκη εξερευνώντας την Πόλη: <https://thessaloniki.travel/el/exerevnontas-tin-poli/thematikes-diadromes/mnimia-unesco>
3. Εξερευνώντας τον κόσμο του Βυζαντίου: <http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=index&lang=gr>
4. Σελίδες Χρηστών ΑΠΘ: <http://users.auth.gr/>

2.2.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας, όπως υποδηλώνει και ο τίτλος, είναι οι τουριστικοί προορισμοί του εξωτερικού και συγκεκριμένα της Αμερικής, της Ευρώπης και τις Αφρικής. Ως προς τη γενική και τουριστική γεωγραφία τους: α) γεωγραφικοί προσδιορισμοί, β) φυσικοί πόροι: ωκεανοί, θάλασσες, κόλποι, λίμνες, ποτάμια, όρη, κλίμα, χλωρίδα, πανίδα, γ) ανθρωπίνι-πολιτισμικοί πόροι: πρωτεύουσα, μεγάλα αστικά κέντρα, πληθυσμός, γλώσσα, νόμισμα, τοπική οικονομία, δίκτυα μεταφορών, τουριστικές υποδομές, ιστορία, θρησκεία, μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, αξιοθέατα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τη γεωγραφία της Αμερικής, της Ευρώπης και τις Αφρικής.
- Διακρίνουν τους παράγοντες που καθορίζουν τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης και τη βαρύτητά τους.
- Κατονομάζουν τα σημαντικά αξιοθέατα της Αμερικής, της Ευρώπης και τις Αφρικής και την απήχηση που έχουν στους τουρίστες.
- Κατανοούν τη σημασία των υποδομών στην τουριστική ανάπτυξη των χωρών αυτών.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Ταξιδιωτική γεωγραφία
- Αμερική
- Ευρώπη
- Αφρική

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

	Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων
1	Εισαγωγή στην ταξιδιωτική γεωγραφία
2	Οικονομική και φυσική γεωγραφία
3	Βόρεια Αμερική
4	Κεντρική Αμερική
5	Νότια Αμερική
6	Ευρώπη
7	Αφρική

8	Επίδειξη σε χάρτες (γενικοί, κρατών και τοπικοί), στατιστικά στοιχεία, γεωγραφικοί πίνακες – πρακτικές ασκήσεις σε χάρτες κρατών και τοπικούς χάρτες, δρομολόγια
Σύνολο: 8	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Hudman, L. και Jackson, R. (2000). *Παγκόσμια τουριστική και ταξιδιωτική γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
2. Collins, H. (2001). *World Atlas*, London: Harper Collins Publishers Ltd.
3. Μοίρα-Μυλωνοπούλου, Π. (2001). *Τουριστική γεωγραφία, Αφρική – Αμερική – Ωκεανία*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Boniface, B. F. and Cooper, C. P. (1987). *The Geography of Travel and Tourism*, London: Heinemann.
2. Lozato-Giotart, J.-P. (1996). *Τουριστική Γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

2.2.E. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι καταρτιζόμενοι να αποκτήσουν μια ευρεία και ολοκληρωμένη εικόνα των βασικών δομών που συγκροτούν τις διεθνείς σχέσεις μεταφορών ανάμεσα στα κράτη και η απόρροια αυτής στον τουριστικό τομέα. Δίνεται έμφαση στη σπουδαιότητα και την ανάγκη για διεθνείς σχέσεις, οι οποίες βοηθούν στην ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Ορίζουν την έννοια των Διεθνών Οργανισμών.
- Κατανοούν την έννοια των Διεθνών Συνθηκών.
- Αναγνωρίζουν την έννοια των Διεθνών Συνθηκών στις μεταφορές (χερσαίες, εναέριες, θαλάσσιες).
- Κατανοούν την έννοια των πρωτοκόλλων στις διεθνείς μεταφορές (χερσαίες, εναέριες, θαλάσσιες).
- Περιγράφουν τους Διεθνείς Οργανισμούς που ασχολούνται με τον έλεγχο, την εποπτεία και τη συνεργασία με τις διεθνείς μεταφορές, καθώς και τους σκοπούς της ύπαρξής τους.
- Συνειδητοποιούν την έννοια των Διμερών Συμφωνιών στις διεθνείς μεταφορές (χερσαίες, εναέριες, θαλάσσιες).

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Διεθνείς σχέσεις
- Διεθνείς Οργανισμοί
- Συνθήκες
- Αερομεταφορές
- Χερσαίες
- Θαλάσσιες

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Βασικές έννοιες για την κατανόηση της αναγκαιότητας και των τύπων Διεθνών Σχέσεων με έμφαση σε αυτές που διαμείβονται στην παγκόσμια τουριστική βιομηχανία
2	Έννοια και χαρακτηριστικά γνωρίσματα των Διεθνών Οργανισμών
3	Τυπολογία των Διεθνών Οργανισμών
4	Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Διεθνών Οργανισμών
5	Έννοια Διεθνών Κυβερνητικών και Μη Διεθνών Κυβερνητικών Οργανισμών
6	Έννοια των Διεθνών Συνθηκών
7	Σκοπός και αίτια ύπαρξης των Διεθνών Συνθηκών
8	Οι Διεθνείς Συνθήκες στις μεταφορές (χερσαίες, εναέριες, θαλάσσιες)
9	Βασικότερες Διεθνείς Συνθήκες στις χερσαίες μεταφορές
10	Βασικότερες Διεθνείς Συνθήκες στις εναέριες μεταφορές

11	Βασικότερες Διεθνείς Συνθήκες στις θαλάσσιες μεταφορές
12	Έννοια και σκοπός των πρωτοκόλλων στις Διεθνείς Μεταφορές (χερσαίες, εναέριες, θαλάσσιες)
13	Βασικοί όροι που χρησιμοποιούνται στις Διεθνείς Μεταφορές (χερσαίες, εναέριες, θαλάσσιες)
14	Οι Διεθνείς Οργανισμοί που ασχολούνται με τον έλεγχο, την εποπτεία και τη συνεργασία στις Διεθνείς Μεταφορές και οι σκοποί της ύπαρξής τους
15	World Trade Organisation (WTO)
16	Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO)
17	International Civil Aviation Organization (ICAO)
18	Διεθνής Ένωση Πολιτικής Αεροπορίας
19	International Air Transport Association (IATA)
20	Διεθνής Ένωση Αερομεταφορών
21	Universal Federation of Travel Agents Associations (UFTAA)
Σύνολο: 21	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Ευρωπαϊκή Ένωση (2014). *Μεταφορές*, Βρυξέλλες: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Παρδάλη, Α., «Παγκοσμιοποίηση και σύγχρονες τάσεις στη λιμενική βιομηχανία», Ελληνικός Επιμελητηριακός Σύνδεσμος Μεταφορών (ΕΕΣΥΜ), <http://www.eesym.gr/portal/index.php>
3. Ψαραυτής, Ν. Χ. (1999). *Συστήματα θαλάσσιων μεταφορών*, Σημειώσεις Μαθήματος, Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Συμπληρωματικές

1. Jean-Paul Rodrigue and Markus Hesse, *Logistics and Freight Distribution*, e-book, :
<http://people.hofstra.edu/geotrans/eng/ch5en/conc5en/ch5c4en.html>

2.2.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους καταρτιζόμενους στις βασικές έννοιες της επικοινωνίας στο εσωτερικό των επιχειρήσεων και των οργανισμών, προκειμένου να καταστούν ικανοί να αξιοποιήσουν τις γνώσεις αυτές με το πέρας των σπουδών τους και με την ενεργή συμμετοχή τους σε μια επιχείρηση ή έναν οργανισμό.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Κατανοούν τη σπουδαιότητα δημιουργίας θετικού κλίματος προσέγγισης κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.
- Εφαρμόζουν τις τεχνικές επικοινωνίας.
- Αντιλαμβάνονται τις πραγματικές ανάγκες του πελάτη.
- Αναγνωρίζουν την ιδιαιτερότητα του τουριστικού προϊόντος και την πολυπλοκότητά του.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Επικοινωνία
- Τυπική
- Άτυπη
- Οριζόντια
- Κάθετη
- Επιστολές
- Τεχνικές επικοινωνίας

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Έννοια και περιεχόμενο της επικοινωνίας
2	Οι φάσεις της επικοινωνιακής διαδικασίας
3	Οι αρχές της σωστής επικοινωνίας στους επιχειρησιακούς χώρους
4	Τυπική-Άτυπη επικοινωνία
5	Οριζόντια-Κάθετη επικοινωνία
6	Γραπτή-Προφορική επικοινωνία – Τεχνικές της επικοινωνίας
7	Η μορφή και η εμφάνιση του εγγράφου
8	Η σφραγίδα και η υπογραφή του εγγράφου
9	Η διακίνηση του εγγράφου
10	Οι επιχειρησιακές επιστολές

11	Σύνταξη επιστολών διάφορων επιχειρησιακών θεμάτων
12	Οι εκθέσεις και οι αναφορές
13	Τεχνικές προφορικής επικοινωνίας – Συνομιλία-συνέντευξη – Ομιλία-διάλεξη – Προφορική αναφορά – Συσκέψεις – Οργανωτικοί χάρτες – Εταιρικά έντυπα – Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ο ρόλος τους στην επιχειρησιακή επικοινωνία
14	Είδη επικοινωνίας στο εσωτερικό των επιχειρήσεων
Σύνολο: 14	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Φωτόπουλος, Ν. (2013). *Αποτελεσματική εργασία στην ηγεσία – Εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα διά βίου μάθησης*, Αθήνα: ΥΠΕ.
2. Σαμαράκη, Χ. (2008). *Πώς να κατακτήσεις τα μυστικά της γλώσσας του σώματος*, Αθήνα: Εκδόσεις Ψυχογιός.
3. Πολίτης, Π. (2008). *Ο λόγος της μαζικής επικοινωνίας: Το ελληνικό παράδειγμα*, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών – Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Συμπληρωματικές

1. Παπαδάκη-Μιχαηλίδη, Ε. (2012). *Η σιωπηλή γλώσσα των συναισθημάτων: Η μη λεκτική επικοινωνία στις διαπροσωπικές σχέσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

2.2.Z. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η παρουσίαση και η εκπαίδευση των καταρτιζομένων στις διαδικασίες της επιβατηγού αεροπορικής μεταφοράς και στην έκδοση αεροπορικών εισιτηρίων.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν και να υπολογίζουν αεροπορικούς ναύλους.
- Χειρίζονται διαφορετικά συστήματα κρατήσεων.
- Χρησιμοποιούν το σύστημα Bank Settlement Plan (BSP).

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Αεροπορικό εισιτήριο
 - Διαδρομή
 - Έκδοση
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Παρουσίαση αεροπορικού εισιτηρίου και σύγχρονων μορφών του (e-ticket)
2	Στάδια έκδοσης εισιτηρίου
3	Περιγραφή αεροπορικού εισιτηρίου
4	Συμπλήρωση αεροπορικού εισιτηρίου
5	Γραμμική παράσταση διαδρομών εισιτηρίου
6	Διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίου σε σχέση με Bank Settlement Plan (BSP)
7	Αεροπορικοί ναύλοι: Γενικά χαρακτηριστικά, κανονισμοί και άλλοι κανόνες, τιμές, νομισματικό σύστημα, διαδικασία πληρωμής – Αρχές κατασκευής ναύλου (Fare Construction Principles) – Δημοσιευμένοι ναύλοι – Σύστημα υπολογισμού μιλίων
Σύνολο: 7	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καρδερίνης, Ισ. (2003). *Νέες τεχνολογίες τουριστικής πληροφόρησης*, Αθήνα: χ.ε.
2. Κάππος, Ι. (2002). *Εφαρμογές ηλεκτρονικών υπολογιστών στον τουρισμό*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
3. Σακκάς, Ν. (1999). *Η αναδυόμενη επιχείρηση*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
4. Χυτήρης, Λ. (2004). «Ποιότητα υπηρεσιών στα τουριστικά γραφεία (IATA)», *Τουρισμός και Οικονομία*, 294 (Μάρτιος-Απρίλιος): 156.
5. World Tourism Organization (1994). *National and Regional Tourism Planning*, London: Routledge.
6. Δουκίδης, Γ., Θεμιστοκλέους, Μ., Δράκος, Β. και Παπαζαφειροπούλου, Ν. (1998). *Ηλεκτρονικό Εμπόριο*, Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Συμπληρωματικές

1. Πολλάλης, Γ. και Γιαννακόπουλος, Δ. (2007). *Ηλεκτρονικό Επιχειρείν*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη ΑΕ.
2. Σιγάλα, Μ. (2003). «Developing and Benchmarking Internet Marketing Strategies in the Hotel Sector in Greece», *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 29 (10): 1341-1358.

Ιστοσελίδες

- European information society (2006): http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/why/eurobarometer/index_en.htm
- GISquadrat Active CGM JAVA Map Viewer (2001): <http://www.gisquadrat.com>

2.3 Εξάμηνο Γ'

2.3.Α. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι τουριστικοί προορισμοί του εξωτερικού, και συγκεκριμένα της Ασίας, της Αυστραλίας και της Αφρικής, ως προς τη γενική και τουριστική γεωγραφία τους: α) γεωγραφικός προσδιορισμός, β) φυσικοί πόροι: ωκεανοί, θάλασσες, κόλποι, λίμνες, ποτάμια, όρη, κλίμα, χλωρίδα, πανίδα, γ) ανθρωπίνου-πολιτισμικοί πόροι: πρωτεύουσα, μεγάλα αστικά κέντρα, πληθυσμός, γλώσσα, νόμισμα, τοπική οικονομία, δίκτυα μεταφορών, τουριστικές υποδομές, ιστορία, θρησκεία, μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, αξιοθέατα.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν την παγκόσμια γεωγραφία με έμφαση στις τουριστικές περιοχές του κόσμου.
- Κατανοούν τους παράγοντες που καθορίζουν τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης και τη βαρύτητά τους.
- Αναγνωρίζουν τα σημαντικά αξιοθέατα του κόσμου και την απήχηση που έχουν στις προτιμήσεις των τουριστών.
- Υποστηρίζουν τη σημασία των υποδομών στην τουριστική ανάπτυξη.
- Ορίζουν την υποδομή του τόπου.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Ασία
 - Αυστραλία
 - Αφρική
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Ασία
2	Αυστραλία
3	Αφρική
Σύνολο: 3	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Hudman, L. και Jackson, R. (2000). *Παγκόσμια τουριστική και ταξιδιωτική γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
2. Boniface, B. F. and Cooper, C. P. (1987). *The Geography of Travel and Tourism*, London: Heinemann.
3. Collins, H. (2001). *World Atlas*, London: Harper Collins Publishers Ltd.

Συμπληρωματικές

1. Μοίρα-Μυλωνοπούλου, Π. (2001). *Τουριστική γεωγραφία, Αφρική – Αμερική – Ωκεανία*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Μοίρα-Μυλωνοπούλου, Π. (2000). *Τουριστική γεωγραφία, Ασία*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

2.3.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η παρουσίαση και η εκπαίδευση των καταρτιζομένων με τις διαδικασίες της επιβατηγού αεροπορικής μεταφοράς και στην έκδοση αεροπορικών εισιτηρίων.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν και να υπολογίζουν αεροπορικούς ναύλους.
- Γνωρίζουν διαφορετικά συστήματα κρατήσεων.
- Υπολογίζουν τιμολόγηση εισιτηρίων.
- Εφαρμόζουν τιμολόγηση εισιτηρίων σε ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Ηλεκτρονικά συστήματα
- Κράτηση
- Τιμολόγηση

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Παρουσίαση ηλεκτρονικών συστημάτων κρατήσεων και του ρόλου τους
2	Εκμάθηση βασικών ενεργειών συστήματος κρατήσεων
3	Κωδικοποίηση/Αποκωδικοποίηση
4	Παρουσίαση δρομολογίων – Παρουσίαση διαθεσιμότητας
5	Κράτηση θέσης
6	Εισαγωγή στοιχείων κράτησης
7	Τιμολόγηση εισιτηρίου σε ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων
8	Έκδοση εισιτηρίου μέσω ηλεκτρονικού συστήματος κρατήσεων
9	Λοιπές λειτουργίες συστήματος κρατήσεων
Σύνολο: 9	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καρδερίνης, Ισ. (2003). *Νέες τεχνολογίες τουριστικής πληροφόρησης*, Αθήνα: χ.ε.

2. Κάππος, Ι. (2002). *Εφαρμογές ηλεκτρονικών υπολογιστών στον τουρισμό*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
3. Σακκάς, Ν. (1999). *Η αναδυόμενη επιχείρηση*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
4. Χυτήρης, Λ. (2004). «Ποιότητα υπηρεσιών στα τουριστικά γραφεία (IATA)», *Τουρισμός και Οικονομία*, 294 (Μάρτιος-Απρίλιος): 156.
5. World Tourism Organization (1994). *National and Regional Tourism Planning*, London: Routledge.
6. Δουκίδης, Γ., Θεμιστοκλέους, Μ., Δράκος, Β. και Παπαζαφειροπούλου, Ν. (1998). *Ηλεκτρονικό Εμπόριο*, Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Συμπληρωματικές

1. Πολλάλης, Γ. και Γιαννακόπουλος, Δ. (2007). *Ηλεκτρονικό Επιχειρείν*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη ΑΕ.
2. Σιγάλα, Μ. (2003). «Developing and Benchmarking Internet Marketing Strategies in the Hotel Sector in Greece», *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 29 (10): 1341-1358.

Ιστοσελίδες

- European information society (2006), http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/why/eurobarometer/index_en.htm
- GISquadrat Active CGM JAVA Map Viewer (2001): <http://www.gisquadrat.com>

2.3.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΓΓΛΙΚΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εκμάθηση των αγγλικών ως βασικής γλώσσας του διεθνούς τουρισμού και η χρήση της στο πεδίο εργασίας.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Κατανοούν την αγγλική γλώσσα και την αγγλική τουριστική και ταξιδιωτική ορολογία, γραπτώς και προφορικώς.
- Επικοινωνούν γραπτώς και προφορικώς στα αγγλικά.
- Διαβάζουν και κατανοούν τουριστικά και ταξιδιωτικά έγγραφα.
- Διεκπεραιώνουν τουριστικές επιχειρησιακές επικοινωνίες στα αγγλικά.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Γραμματική
 - Ανάγνωση – Γραφή
 - Συνομιλία
 - Επικοινωνία
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Γραμματική και σύνθεση φράσεων
2	Ανάπτυξη ικανότητας γραφής και ανάγνωσης
3	Αρχές συνομιλίας
4	Επικοινωνία και δημόσια ομιλία
Σύνολο: 4	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καπάκη, Μ. (2013). *Αγγλικά στον τουρισμό*, Έκδοση: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ), Ελεύθερη διάθεση: <http://bit.ly/2qRmYwb>
2. Jones, I. (2005). *Welcome! Student's book 2nd edition: English for the travel and tourism industry*, 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press.
3. Walker, R. and Harding, K. (2016). *Oxford English for Careers: Tourism 1. Student's book*, Oxford: Oxford University Press.
4. Walker, R. and Harding, K. (2016). *Oxford English for Careers: Tourism 2. Student's book*, Oxford: Oxford University Press.
5. Scott, T. and Revell, R. (2004). *Highly recommended, new edition: Student's book level 1 – Highly recommended*, New edition, Pre-intermediate. Oxford: Oxford University Press.
6. Pohl, A. (2002). *Test your professional English: Hotel and catering*, United Kingdom: Penguin English, Longman.
7. Hans, M. (2008). *English for tourism and hospitality: Course book*, Garnet publishing ltd.
8. Guy, B. (2013). *Business benchmark upper intermediate business vantage. Student's book*, 2nd revised edition, Cambridge: Cambridge University Press.

2.3.Δ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΑΛΛΙΚΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εκμάθηση της γαλλικής ως γλώσσας κύριας τουριστικής αγοράς που εξυπηρετεί το ελληνικό τουριστικό προϊόν, καθώς και η χρήση της στο πεδίο εργασίας.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν τη γαλλική γλώσσα για συνεννόηση και για σύνταξη εντύπων.
- Διαβάζουν τουριστικά έντυπα και να διεκπεραιώνουν εμπορική αλληλογραφία στη γαλλική γλώσσα.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Γραμματική
- Γραφή – Ανάγνωση
- Συνομιλία

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Ανάλυση βασικών θεμάτων της γαλλικής γραμματικής και γλώσσας
2	Αρχές συνομιλίας, γραφής και επικοινωνίας
3	Γραμματική και σύνθεση φράσεων
4	Ανάπτυξη ικανότητας γραφής και ανάγνωσης
Σύνολο: 4	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καράμπαμπα, Έ. (2013). *Γαλλικά στον τουρισμό*, Επιστημονικός υπεύθυνος: Χολέβα, Σοφία, Αθήνα: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ): http://reader.ekt.gr/bookReader/show/index.php?lib=EDULLL&item=859&bitstream=859_01

2.3.E. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους καταρτιζόμενους στις βασικές έννοιες που αφορούν τη διεκπεραίωση των εγγράφων και της αλληλογραφίας της επιχείρησης ή του οργανισμού, καθώς και την αποτελεσματική επιτέλεση όλων των ενεργειών που αφορούν τη γραμματειακή υποστήριξη προς τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Συντάσσουν αλληλογραφία-έγγραφα-επιστολές.
- Οργανώνουν την εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία.
- Οργανώνουν την αλληλογραφία ηλεκτρονικής μορφής.
- Τηρούν εμπιστευτικό αρχείο.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Σύνταξη
- Έγγραφα
- Αρχείο
- Περιβάλλον γραφείου

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

	Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων
1	Σύνταξη αλληλογραφίας/εγγράφων/επιστολών/ευχετήριων/προσκλήσεων και λοιπών κειμένων
2	Οργάνωση εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας έντυπης μορφής
3	Οργάνωση εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας ηλεκτρονικής μορφής
4	Προετοιμασία, συντονισμός, διαχρονική παρακολούθηση (follow up) και εκτέλεση δραστηριοτήτων του προϊσταμένου (αλληλογραφίας, συναντήσεων, εκδηλώσεων, συνόδων, ταξιδιών, προσκλήσεων, ευχετηρίων)
5	Προετοιμασία, οργάνωση, συντονισμός και παρακολούθηση επαγγελματικών συνεντεύξεων του προϊσταμένου
6	Χειρισμός τηλεφωνικής και προσωπικής επικοινωνίας προϊσταμένου

7	Τήρηση και σύνταξη πρακτικών συνεδριάσεων
8	Τήρηση εμπιστευτικού αρχείου
9	Τήρηση καταλόγου δραστηριοτήτων για ενημέρωση επόμενης κυλιόμενης γραμματειακής βάρδιας
10	Συμπεριφορά και ταυτόχρονες ενέργειες σε ώρες αιχμής
11	Οργάνωση χώρου εντός και εκτός της μονάδας για τη διεξαγωγή συμβουλίων, συνεδρίων και λοιπών διοργανώσεων
12	Διαχείριση και οργάνωση χρόνου γραφείου, εργασίας και προσωπικού χρόνου
13	Προσαρμογή και ευελιξία στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον
Σύνολο: 13	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Keenan, K. (1998). *Διαχείριση*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Μάλλιαρης-Παιδεία.
2. Keenan, K. (1998). *Προγραμματισμός*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Μάλλιαρη-Παιδεία.
3. Brown, T. (2008). *Μάθε ν' αναθέτεις αρμοδιότητες*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Συμπληρωματικές

1. Μπουραντάς, Δ. (2002). *Μάνατζμεντ*, Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.

2.3.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με το τουριστικό προϊόν στην ελληνική αγορά σε σχέση αφενός με τη φύση της χώρας μας και αφετέρου με τη διαχρονικότητα του πολιτισμού της.

Τα πολιτιστικά αγαθά κάθε ιστορικής περιόδου, που είναι διάσπαρτα στον ελληνικό χώρο, είναι σε θέση να ενισχύσουν το μάρκετινγκ στην προώθηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας μας.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τις κυριότερες περιόδους της ελληνικής ιστορίας.
- Συνδυάζουν σωστά τα αξιοθέατα με σημαντικές ιστορικές περιόδους.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Ελληνική ιστορία
 - Πολιτιστικά χαρακτηριστικά
 - Μνημεία
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Χρονικός προσδιορισμός των κυριότερων περιόδων της ελληνικής ιστορίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα
2	Κυρίαρχα πολιτιστικά χαρακτηριστικά στα οποία βασίζονται η προώθηση και η ανάδειξη των στοιχείων της ελληνικότητας (σημαντικοί ρυθμοί και τεχνοτροπίες ανά ιστορική περίοδο)
3	Ανάλυση για κάθε γεωγραφική περιφέρεια της χώρας μας σε σχέση με την ανάδειξη των κυριότερων πολιτιστικών και ιστορικών μνημείων
4	Ανάδειξη των σημαντικότερων περιοχών ή πόλεων στην Ελλάδα που χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένα στοιχεία λαϊκής τέχνης και παράδοσης
5	Διασύνδεση των διαδρομών μεταξύ ιστορικών μνημείων και αξιοθέατων με τα γεωγραφικά σημεία που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο κομμάτι του τουριστικού πληθυσμού της χώρας
Σύνολο: 5	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες:

1. Τζαμαλή, Κ. και Σκουνάκη, Ι. (2011). *Στοιχεία Ελληνικής Ιστορίας και Ελληνικού Πολιτισμού*, το παρόν εκπαιδευτικό υλικό παράχθηκε στο πλαίσιο του έργου «Εκπαίδευση των Μεταναστών στην Ελληνική Γλώσσα, την Ελληνική Ιστορία και τον Ελληνικό Πολιτισμό – Οδυσσέας», το οποίο εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο. <http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/805/%CE%92%CE%99%CE%92>

2.3.Z. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΥΓΙΕΙΝΗ – ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων στις πρώτες βοήθειες, προσόν απαραίτητο σε κάθε ειδικότητα που έρχεται σε επαφή με ανθρώπους. Οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει να κατανοήσουν την αναγκαιότητα της εφαρμογής των διατάξεων του Υγειονομικού Κώδικα κατά την εκτέλεση των επαγγελματικών τους καθηκόντων.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν τα κύρια συμπτώματα των ιατρικών προβλημάτων.
- Αντιδρούν με τον σωστό τρόπο και παρέχουν την κατάλληλη βοήθεια ανά περίπτωση.
- Προλαμβάνουν ατυχήματα.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Υγιεινή
- Σώμα
- Τραυματισμοί
- Πρόληψη

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Εισαγωγή στην σημασία της υγιεινής (ατομική, δημόσια και υγιεινή χώρων)
2	Στοιχεία για το ανθρώπινο σώμα
3	Μικροοργανισμοί
4	Εξωτερικοί τραυματισμοί, αιμορραγίες, ρινορραγίες, οδοντική αιμορραγία, κατάγματα, εξαρθρώσεις, διαστρέμματα.
5	Επίσης προτείνεται η διδασκαλία μέτρων πρόληψης-προφύλαξης μετακινούμενων πληθυσμών και ταξιδιωτικής Ιατρικής
Σύνολο: 5	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Εγχειρίδιο Πρώτων Βοηθειών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού:
https://www.hersonisos.gr/files/items/3/3390/egheiridio_proton_boitheion.pdf?rnd=1341926671
2. Εγχειρίδιο Πρώτων Βοηθειών ΕΚΑΒ (2017) www.ekab.gr
[.https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjv5IKk_ubrAhVFMewKHVbcCq8QFjAAegQIARAB&url=https%3A%2F%2Fwww.ekab.gr%2Fodigies%2Fprotes-voithies%2Fekav-egcheiridio-proton-voitheion%2F&usg=AOvVaw3YtZtHchVgHxS-VwY5gMpR](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjv5IKk_ubrAhVFMewKHVbcCq8QFjAAegQIARAB&url=https%3A%2F%2Fwww.ekab.gr%2Fodigies%2Fprotes-voithies%2Fekav-egcheiridio-proton-voitheion%2F&usg=AOvVaw3YtZtHchVgHxS-VwY5gMpR)

Συμπληρωματικές

1. www.erc.edu
2. www.phtls.gr
3. www.kysan.orgwww.iatropedia.gr
4. <http://www.did-hosp.gr/index.php/2010-08-04-11-06-54/2010-10-18-10-13-16.html>
5. <http://www.sportsurgery.gr/index.html>
6. <https://sostegr.wordpress.com>

2.3.Η. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΡΗΣΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να μάθει ο καταρτιζόμενος να επιλέγει με ακρίβεια τις σωστές διαδρομές αλλά και να σχεδιάζει τουριστικά πακέτα χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους ταξιδιωτικούς οδηγούς.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά του κόσμου: χώρες, πρωτεύουσες, σημαντικές πόλεις, βουνά, ποταμοί και θάλασσες.
- Διακρίνουν τα βασικά τουριστικά μέρη του κόσμου που ελκύουν περισσότερο τον τουρίστα.
- Αναφέρουν τα κλιματολογικά χαρακτηριστικά της κάθε ηπείρου και περιοχής.
- Επιλέγουν τους βασικούς τύπους μεταφοράς προς και από την κάθε χώρα.
- Ορίζουν τους βασικούς τύπους διαμονής που διατίθενται σε κάποια δεδομένη χώρα.

- Σχεδιάζουν και να δημιουργούν λογικές και πρακτικές διαδρομές προς έναν προορισμό από γεωγραφικής απόψεως.
 - Λαμβάνουν υπόψη το διεθνές σύστημα ώρας.
 - Χρησιμοποιούν επαγγελματικούς τουριστικούς οδηγούς.
- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Οδηγοί
 - Διαδρομές
 - Συστήματα
 - Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων	
1	Χρήση επαγγελματικών τουριστικών οδηγών
2	GTP
3	APT
4	World Travel Guide/ATLAS
5	ABC
6	OAG
7	Cook's Timetable
8	Ταξιδιωτικά έγγραφα
9	Visa
10	Health
11	Tax
12	Customs
13	A.B.C. Guide to International Travel
14	Αναφορά στο περιεχόμενο – Επίδειξη του οδηγού – Παράδειγμα χώρας
15	A.B.C. World Airways Guide & O.A.G. Flight Availability
16	Flight Routings
17	Minimum
18	Connecting Time
19	Greek Travel pages
Σύνολο: 19	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
3 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καλογήρου, Γ., Παναγιωτόπουλος, Π., Τσακανίκας, Α. και Σιώκας, Ε. (2015). *Κοινωνία της Πληροφορίας & Οικονομία της Γνώσης*, Αθήνα: Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα.
2. A Nielsen Report (2012). *Global Trust in Advertising and Brand Messages*, Survey, USA: The Nielsen Company.
3. Kotler, P., Bowen, J. T. and Makens, J. C. (2010). *Marketing for Hospitality and Tourism*, 5nd Edition, UK: Pearsons.

Συμπληρωματικές

1. Hulot, M. 2(015). «Πώς γράφονται οι τουριστικοί οδηγοί;» Πηγή: <http://www.lifo.gr/mag/features/4953>.
2. Lytras, M., De Ordonez, P., Damiani, P. E. and Diaz, L. (2011). *Digital Culture and E-Tourism: Technologies, Applications and Management Approaches*, USA: IGI Global.

2.4 Εξάμηνο Δ΄

2.4.A. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Ο σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι καταρτιζόμενοι να διδαχθούν τους τουριστικούς προορισμούς της ελληνικής επικράτειας ανά περιφέρεια και νομό. Αρχικά τη γενική και τουριστική γεωγραφία του τόπου, τους φυσικούς πόρους, τους κόλπους, τις λίμνες, τα ποτάμια, τα όρη, το κλίμα, τη χλωρίδα, την πανίδα και τον ανθρώπινο παράγοντα και, στη συνέχεια, τον πληθυσμό, τη γλώσσα, την τοπική οικονομία, τις τουριστικές υποδομές, την ιστορία, τους αρχαιολογικούς χώρους, τα αξιοθέατα.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν την τοπική γεωγραφία με έμφαση στις τουριστικές περιοχές του κάθε νομού.
- Κατανοούν τους παράγοντες που καθορίζουν τις δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης της κάθε περιοχής.
- Κατονομάζουν τα σημαντικά αξιοθέατα του τόπου.
- Διακρίνουν την υποδομή του τόπου.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Γεωγραφία Ελλάδας
 - Τουριστικές περιοχές της Ελλάδας
- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Στοιχεία γενικής γεωγραφίας της Ελλάδας
2	Ελληνικός πολιτισμός (γενικά): Αρχαιότητα, Κλασικός, Ελληνιστικός, Βυζαντινός, Νεότερων χρόνων
3	Τουριστικές περιοχές της Ελλάδας κατά γεωγραφικά διαμερίσματα: Αττική, νησιά Αργοσαρωνικού και Εύβοια, Στερεά Ελλάδα, Ανατολική Πελοπόννησος, Δυτική Πελοπόννησος, Θεσσαλία και Σποράδες, Ήπειρος, νησιά Ιονίου Πελάγους, Δυτική, Κεντρική Μακεδονία και Χαλκιδική, Θράκη, νησιά ανατολικού Αιγαίου, Δωδεκάνησα, Κυκλάδες, Κρήτη
4	Επίδειξη σε χάρτες (γενικοί, κρατών και τοπικοί), στατιστικά στοιχεία, γεωγραφικοί πίνακες – Πρακτικές ασκήσεις σε χάρτες κρατών και τοπικούς χάρτες, δρομολόγια
Σύνολο: 4	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Hudman, L. και Jackson, R. (2000). *Παγκόσμια τουριστική και ταξιδιωτική γεωγραφία*, Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
2. Boniface, B. F. and Cooper, C.P. (1987). *The Geography of Travel and Tourism*, London: Heinemann.

Συμπληρωματικές

1. Collins, H. (2001). *World Atlas*, London: Harper Collins Publishers Ltd.

2.4.B. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΓΓΛΙΚΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εκμάθηση των αγγλικών ως βασικής γλώσσας του διεθνούς τουρισμού και η χρήση της στο πεδίο εργασίας.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Κατανοούν την αγγλική γλώσσα και την αγγλική τουριστική και ταξιδιωτική ορολογία, γραπτώς και προφορικώς.
- Επικοινωνούν γραπτώς και προφορικώς στα αγγλικά.
- Διαβάζουν και κατανοούν τουριστικά και ταξιδιωτικά έγγραφα.
- Διεκπεραιώνουν τουριστικές επιχειρησιακές επικοινωνίες στα αγγλικά.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Αλληλογραφία
- Επιστολές – Αναφορές

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Εκμάθηση της γλώσσας με έμφαση στις τουριστικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις – Ταξιδιωτική, ξενοδοχειακή και τουριστική αλληλογραφία
2	Εμπορική αλληλογραφία
3	Σύνθεση επιστολών και αναφορών
Σύνολο: 3	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σηφάκης, Ν. (2013). *Αγγλικά για τον τουρισμό (A2)*, Υλικό εκπαίδευσης Ενηλίκων, Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Δά Βίου Μάθησης. Ελεύθερη διάθεση: <http://bit.ly/2rcrIVX>
2. Jones, I. (2005). *Welcome! Student's book 2nd edition: English for the travel and tourism industry*, 2nd edition, Cambridge: Cambridge University Press.

3. Walker, R. and Harding, K. (2016). *Oxford English for Careers: Tourism 1. Student's book*, Oxford: Oxford University Press.
4. Walker, R. and Harding, K. (2016). *Oxford English for Careers: Tourism 2. Student's book*, Oxford: Oxford University Press.
5. Scott, T. and Revell, R. (2004). *Highly recommended, new edition: Student's book level 1 – Highly recommended, New edition, Pre-intermediate*. Oxford: Oxford University Press.
6. Pohl, A. (2002). *Test your professional English: Hotel and catering*, United Kingdom: Penguin English, Longman.
7. Hans, M. (2008). *English for tourism and hospitality: Course book*, Garnet publishing ltd.
8. Guy, B. (2013). *Business benchmark upper intermediate business vantage. Student's book*, 2nd revised edition, Cambridge: Cambridge University Press.

2.4.Γ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΑΛΛΙΚΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εκμάθηση της γαλλικής ως γλώσσας κύριας τουριστικής αγοράς που εξυπηρετεί το ελληνικό τουριστικό προϊόν και η χρήση της στο πεδίο εργασίας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν τη γαλλική γλώσσα για συνεννόηση και για σύνταξη εντύπων.
- Διαβάζουν τουριστικά έντυπα και να διεκπεραιώνουν εμπορική αλληλογραφία στη γαλλική γλώσσα.

- **Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά**

- Σύνταξη εντύπων
- Ορολογία
- Επιστολές – Αναφορές

- **Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες**

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Εκμάθηση της γλώσσας με έμφαση στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
2	Ανάγνωση και σύνταξη τουριστικών και ξενοδοχειακών εντύπων
3	Εμπορική αλληλογραφία

4	Τουριστική και ξενοδοχειακή ορολογία
5	Σύνθεση επιστολών και αναφορών
Σύνολο: 5	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καμίτση, Ελ. (2013). *Γαλλικά για τον τουρισμό (A1-A2)*, Υλικό εκπαίδευσης Ενηλίκων, Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, Ελεύθερη διάθεση: <http://bit.ly/2s1ZYtR>

2.4.Δ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους καταρτιζόμενους στις βασικές έννοιες των δημοσίων σχέσεων των επιχειρήσεων και των οργανισμών, προκειμένου να καταστούν ικανοί να αξιοποιήσουν τις γνώσεις αυτές με το πέρας των σπουδών τους και με την ενεργή συμμετοχή τους στο τμήμα δημοσίων σχέσεων μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού. Είναι ένα μάθημα με το οποίο οι καταρτιζόμενοι αποκτούν και εφαρμόζουν τις ειδικές επαγγελματικές γνώσεις-ικανότητες-δεξιότητες για την ειδικότητά τους.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Κατανοούν τον ρόλο των δημοσίων σχέσεων στη σύγχρονη επιχείρηση.
- Αναλύουν το μοντέλο επικοινωνίας των δημοσίων σχέσεων.
- Επιλέγουν το κατάλληλο μέσο για τις δημόσιες σχέσεις.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά
 - Ρόλος
 - Επιχείρηση
 - Διαφήμιση
 - Πωλήσεις
 - Ανθρώπινες σχέσεις
 - Μοντέλα επικοινωνίας
 - Προγραμματισμός πωλήσεων
 - Τηλεόραση
 - Τύπος
 - Ραδιόφωνο

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενότητων
1	Εισαγωγή στις δημόσιες σχέσεις
2	Ο ρόλος των δημοσίων σχέσεων στη σύγχρονη επιχείρηση
3	Ανάλυση του μοντέλου επικοινωνίας δημοσίων σχέσεων
4	Δημόσιες σχέσεις και κοινή γνώμη
5	Η σχέση της διαφήμισης με τις δημόσιες σχέσεις
6	Η σχέση της προώθησης πωλήσεων με τις δημόσιες σχέσεις
7	Η σχέση της προπαγάνδας με τις δημόσιες σχέσεις
8	Η σχέση ανθρωπίνων σχέσεων με τις δημόσιες σχέσεις
9	Οι διάφορες ομάδες κοινού από τη σκοπιά των δημοσίων σχέσεων
10	Οι έρευνες των δημοσίων σχέσεων – Η διαδικασία έρευνας της κοινής γνώμης – Πρακτική των δημοσίων σχέσεων
11	Δημόσιες σχέσεις με προσανατολισμό την αγορά
12	Ο προγραμματισμός των δημοσίων σχέσεων
13	Τα στάδια του προγράμματος των δημοσίων σχέσεων
14	Τα χρησιμοποιούμενα μέσα για την ανάπτυξη των δημοσίων σχέσεων
15	Επιλογή μέσων για τις δημόσιες σχέσεις
16	Η τηλεόραση
17	Ο Τύπος

18	Το ραδιόφωνο
19	Ειδικές εκδηλώσεις – Συνέδρια
Σύνολο: 19	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μαντάς, Ν. και Κουτρουμάνος, Κ. (1992). *Εισαγωγή στις Δημόσιες Σχέσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική.
2. Μαγνήσαλης, Κ. (1992). *Δημόσιες Σχέσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

Συμπληρωματικές

1. Jefkins, F. (1994). *Δημόσιες σχέσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

2.4.Ε. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους καταρτιζόμενους στις βασικές έννοιες της διοίκησης και του σχεδιασμού των πωλήσεων, όπως αυτές εφαρμόζονται στον χώρο των πωλήσεων και της προώθησης προϊόντων, καθώς και στον τουρισμό μέσω των καναλιών διανομής. Με το μάθημα εξυπηρέτηση πωλητών, οι σπουδαστές γίνονται ικανοί να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν κατά την κατάρτισή τους στην τουριστική επιχείρηση της οποίας θα αποτελέσουν μέλη του ανθρώπινου δυναμικού, με την αποφοίτησή τους.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Γνωρίζουν τα βασικά σημεία της διοίκησης πωλήσεων.
- Κατανοούν τα καθήκοντά τους ως πωλητών.
- Επιλέγουν τρόπους και τεχνικές πωλήσεων.
- Εφαρμόζουν τεχνικές προσωπικών πωλήσεων.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Διοίκηση πωλήσεων
- Στρατηγική πωλήσεων
- Καθήκοντα
- Προσόντα
- Προσέλκυση
- Αξιολόγηση

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Η διοίκηση πωλήσεων
2	Οι στόχοι και οι δραστηριότητες της λειτουργίας της πώλησης
3	Η δομή και η οργάνωση των πωλήσεων (βάση αγοράς –βάση περιφέρειας κ.λπ.)
4	Η στρατηγική των πωλήσεων
5	Μέθοδοι προσδιορισμού αριθμού πωλητών
6	Καθήκοντα των πωλητών
7	Τρόποι υπολογισμού των αμοιβών των πωλητών
8	Προσόντα και ικανότητες των πωλητών
9	Προσέλκυση υποψηφίων
10	Αξιολόγηση και επιλογή
11	Εκπαίδευση – Τύποι πωλητών
12	Σχεδιασμός πωλήσεων
13	Μέθοδος πώλησης προσανατολισμένη στις πωλήσεις
14	Μέθοδος πώλησης προσανατολισμένη στον πελάτη – Εντοπισμός υποψηφίων πελατών και αξιολόγησή τους
15	Η προσωπική πώληση

16	Η παρουσίαση και η επίδειξη
17	Εφαρμογή του τύπου AIDA (Attention Interest Desire Action)
18	Η αντιμετώπιση και ο χειρισμός των αντιρρήσεων
19	Το κλείσιμο της πώλησης
20	Οι δραστηριότητες μετά την πώληση
21	Μέθοδοι διαπραγμάτευσης
22	Η τεχνική των ερωτήσεων
23	Τηλεφωνική επικοινωνία
24	Προγραμματισμός ανάπτυξης σχέσεων με πελάτες
Σύνολο: 24	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Blake, R. R. και Mouton, J. S. (1986). *Ο αποτελεσματικός πωλητής*, Αθήνα: Εκδόσεις Γαλαίος.
2. Ρεγκούκος, Π. (2000). *Ποιοτική εξυπηρέτηση πελατών*, Αθήνα: Seminars & Consulting.

Συμπληρωματικές

1. Σπανός, Α. (1997). *Πώς παράγονται και παρέχονται αποτελεσματικά υπηρεσίες ποιότητας*, Αθήνα: Εκδόσεις Γαλαίος.

2.4.ΣΤ. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η παρουσίαση και εκμάθηση των καταρτιζομένων των διαδικασιών που συνεπάγονται ο εισερχόμενος και εξερχόμενος τουρισμός, καθώς και η δημιουργία τουριστικών πακέτων.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Δημιουργούν ένα ολοκληρωμένο σύνολο παροχής υπηρεσιών, το οποίο θα πωλείται στον πελάτη σε μια ενιαία τιμή (τουριστικό πακέτο).
- Γνωρίζουν όλες τις σχετικές διαδικασίες σχετικά με την έκδοση διαβατηρίων, visas και άλλων απαραίτητων μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται για κάθε ταξίδι.
- Διαχειρίζονται όλες τις σχετικές πληροφορίες για τη μεταφορά ασθενών ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Καταχωρούν και να ταξινομούν τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και γεγονότα της επιχείρησης, όπως ορίζεται και από τη νομοθεσία, με περαιτέρω δυνατότητα σύνθεσης, ανάλυσης και διερεύνησης των συναλλαγών και γεγονότων αυτών, καθώς και τη μεταβίβαση των αποτελεσμάτων στα πρόσωπα που παίρνουν αποφάσεις (Διοίκηση).
- Χρησιμοποιούν τη διαδικασία οργάνωσης της πλήρους αυτονομίας του χώρου.
- Συνδέονται με όλα τα τμήματα της επιχείρησης με βάση το οργανόγραμμά της.
- Δημιουργούν βιβλιοθήκη (αρχείων) όλων των λογιστικών και άλλων «πακέτων» και μα παρακολουθούν τη νέα τεχνολογία.
- Εποπτεύουν τα αποθέματα των αναλώσιμων της επιχείρησης.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Τουριστικό πακέτο
- Πρακτορείο
- Προώθηση – Διαφήμιση
- Διάφορα έγγραφα
- Διαβατήρια

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

	Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων
1	Ανάλυση και ορισμός τουριστικού πακέτου
2	Παράγοντες που εμπλέκονται στη δημιουργία ενός τουριστικού πακέτου
3	Suppliers, Tour Operators, Travel Agents
4	Είδη τουριστικών πακέτων και πηγές πληροφοριών
5	Προώθηση και διαφήμιση τουριστικού πακέτου
6	Ειδικά χαρακτηριστικά τουριστικών πακέτω
7	Διαβατήρια – Είδη διαβατηρίων – Απόκτηση διαβατηρίου

8	VISAS – Είδη visas – Απόκτηση visas
9	Φόροι
10	Δασμοί
Σύνολο: 10	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
4 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Ζαχαράτος, Γ. (2000). *Package Tour: Παραγωγή και Διάθεση του Τουριστικού Πακέτου*, Αθήνα: Προπομπός.
2. Παπαγεωργίου, Α. (2007). *Οργάνωση και λειτουργία τουριστικών γραφείων (προγραμματισμός ταξιδιού & σύνθεση τουριστικών πακέτων)*, Αθήνα: Εκδόσεις linterbooks.

Συμπληρωματικές

1. Σωτηριάδης, Μ. (2001). *Ταξιδιωτικά πρακτορεία (Incoming και Outgoing)*, Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

2.4.2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ (ANIMATION)

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να μας εισαγάγει στον ρόλο και στις υπηρεσίες που παρέχουν οι εμπυχωτές στους επισκέπτες.

Πιο συγκεκριμένα, ένας animateur λειτουργεί ως:

- ✓ Εμπυχωτής για την πλήρη διασκέδαση και ψυχαγωγία των επισκεπτών ξενοδοχείων.
- ✓ Παιδικός διασκεδαστής, εμπυχωτής εφήβων και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Διακρίνουν τα τουριστικά κίνητρα των επισκεπτών.
- Κατανοούν την έννοια της ψυχαγωγίας.
- Αναγνωρίζουν τις δυνατότητες που δίνει ο τουρισμός για υγεία και ευεξία.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Διασκέδαση
- Ψυχαγωγία
- Δραστηριότητες
- Δημιουργική απασχόληση

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Η ψυχαγωγία ως τουριστικό προϊόν – Οι ψυχαγωγικές δραστηριότητες στα Club Hotel
2	Ορισμός animation και animateurs
3	Τι είναι και πώς λειτουργεί μια ομάδα animation
4	Ειδικότητες της animation (DJs, χορευτές, μάγοι, ακροβάτες, αερόμπικ, fitness, γιόγκα, τένις, ιππασία, εκπαιδευτές καταδύσεων και θαλάσσιων σπορ κ.λπ.)
5	Τα προσόντα ενός εμπνευστή διασκέδασης
6	Η προώθηση και η υποστήριξη των προγραμμάτων διασκέδασης
7	Αθλητικές δραστηριότητες – Αθλήματα (τένις, μπάσκετ, ποδόσφαιρο, βόλεϊ κ.ά.)
8	Παραδείγματα προσομοιώσεις, σχεδιασμός προγραμμάτων ψυχαγωγίας
Σύνολο: 8	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

2 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Φιλιππίδης, Δ. Α. και Γκόλιας, Ν. (2001). *Ψυχαγωγία και άθληση πελατών ξενοδοχείων*, Αθήνα: Εκδότης: Έλλην.

2.4.Η. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

- Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων σχετικών με τον τομέα του τουρισμού, όπως η ομαδικότητα, η συνέπεια, η τυπικότητα, η κοινωνικότητα, η συνθετική ικανότητα αλλά και η επαφή με τον εργασιακό χώρο και η προετοιμασία για την πρακτική άσκηση.

Η μαθησιακή ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» συνδυάζει τις θεωρητικές γνώσεις και την εφαρμογή αυτών σε ασκήσεις που αφορούν ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον γραφείου.

- Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Συνεργάζονται με συναδέλφους, προμηθευτές και πωλητές τουριστικών υπηρεσιών.
- Εξυπηρετούν και να επικοινωνούν με τις πελατειακές ομάδες με τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο.
- Αναλαμβάνουν Project και να τα φέρνουν εις πέρας στο προκαθορισμένο χρονικό σημείο περάτωσης.
- Εκτελούν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της ειδικότητας.

- Βασικές λέξεις – Έννοιες κλειδιά

- Συνεργασία
- Ομαδικότητα
- Παιχνίδι ρόλων
- Αποτελεσματική επικοινωνία

- Κατανομή σε μαθησιακές υποενότητες

Τίτλοι μαθησιακών υποενοτήτων	
1	Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους εργασίας και σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος
2	Εργαστηριακές ασκήσεις διαθεματικού περιεχομένου από διαφορετικές μαθησιακές ενότητες

3	Προσομοιώσεις συνθηκών εργασίας με χρήση υλικών, μηχανημάτων, προγραμμάτων, εντύπων προσομοίωσης
4	Τεχνικές επίλυσης προβλημάτων σε ομάδες (problem solving)
5	Τεχνικές παιχνιδιού ρόλων (role playing)
6	Project διεπιστημονικής προσέγγισης με άλλα τμήματα ή σχολές
Σύνολο: 6	

- Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
4 ΩΡΕΣ

- Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Η ύλη για τη μαθησιακή ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» περιλαμβάνει το εκπαιδευτικό υλικό των μαθησιακών ενοτήτων και των τεσσάρων εξαμήνων κατάρτισης.

3. Απαραίτητος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

3.1 Θεωρητική κατάρτιση

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- **Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας**

Πίνακας κινωπίας ή μαρκαδόρου, ιδανικά διαδραστικός πίνακας.

- **Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας**

- ✓ Αίθουσα προβολών
- ✓ Projector

3.2 Εργαστήρια

- **Απαραίτητος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας**

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας για τα εργαστηριακά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- ✓ Βιντεοπροβολέας (Projector) (Τεχνολογία Προβολής: LCD/LED, Αντίθεση: 2000:1, Φωτεινότητα: 2500 Ansi Lumens)
- ✓ Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, που να δίνουν τη δυνατότητα χρήσης των απαραίτητων προγραμμάτων λογισμικού

- ✓ Εκτυπωτής
- ✓ Σύνδεση με Internet
- ✓ Ηχεία

4. Εκπαιδευτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο εκπαιδευτής οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους εκπαιδευόμενους. Διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο. Είναι ο διαμεσολαβητής ο οποίος συνδέει τους καταρτιζόμενους με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Το αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης υποστηρίζουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τους καταρτιζόμενους για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

5. Οδηγίες για τις εξετάσεις

Οι εξετάσεις αξιολογούν τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απέκτησαν οι καταρτιζόμενοι ανά μαθησιακή ενότητα (μάθημα), κατά τη διάρκεια κάθε εξαμήνου κατάρτισης και στο τέλος αυτού. Διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 18-21 του Κανονισμού Λειτουργίας των ΙΕΚ (ΦΕΚ 1807/2.7.2014) και με βάση τον οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας. Σε κάθε περίπτωση, περιλαμβάνουν:

1. την εξέταση προόδου,
2. την τελική εξέταση ή/και
3. την αξιολόγηση συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές, οι οποίες δύνανται να αντικαθιστούν εξέταση έως και το 40% του πλήθους των συνολικών μαθημάτων εκάστου εξαμήνου.

Ειδικότερα, οι προαναφερθείσες τρεις (3) μορφές εξετάσεων αναλύονται αμέσως παρακάτω.

5.1 Εξετάσεις προόδου

- Σε όλα τα μαθήματα κάθε εξαμήνου κατάρτισης πραγματοποιείται τουλάχιστον μια εξέταση προόδου ανά μάθημα, προ της συμπλήρωσης του 70% των ωρών κατάρτισης του εξαμήνου, με εξεταζόμενα θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.
- Η συμμετοχή στην εξέταση προόδου είναι υποχρεωτική για όλους τους καταρτιζόμενους. Σε περίπτωση απουσίας καταρτιζόμενου από εξέταση προόδου για αποδεικνυόμενους λόγους ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας, η διοίκηση του ΙΕΚ αποφασίζει για την εξέταση του καταρτιζόμενου κατά τη διάρκεια επόμενης διδασκαλίας ή σε χρόνο και τόπο που ορίζεται για τον σκοπό αυτόν σε συνεργασία με τον εκπαιδευτή.
- Οι καταρτιζόμενοι λαμβάνουν γνώση της βαθμολογίας τους με ευθύνη της διοίκησης του ΙΕΚ, η οποία μεριμνά και για τη διαχείριση ενδεχόμενων διαφωνιών.

5.2 Τελικές εξετάσεις

- Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιούνται οι τελικές εξετάσεις κάθε μαθήματος.
- Ο τρόπος διεξαγωγής τους για κάθε μάθημα καθορίζεται από τον οδηγό κατάρτισης.
- Τα θέματα των τελικών εξετάσεων ορίζονται από τον εκπαιδευτή και βαθμολογούνται από αυτόν.
- Η διάρκεια κάθε τελικής εξέτασης είναι δύο (2) ώρες, εκτός από τα εργαστήρια, ή αν άλλως ορίζεται στον οδηγό κατάρτισης.
- Καταρτιζόμενος που απουσιάζει από τελική εξέταση μαθήματος για λόγους ανωτέρας βίας ή σοβαρής ασθένειας που αποδεικνύεται από αρμόδιο δημόσιο φορέα μπορεί μετά την υποβολή σχετικών δικαιολογητικών και απόφαση της διοίκησης του ΙΕΚ να εξεταστεί την τρέχουσα εξεταστική περίοδο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας των ΙΕΚ.

5.3 Αξιολόγηση της συμμετοχής σε εργασίες ομαδικές και ατομικές

- Τα θέματα των εργασιών ορίζονται από τον εκπαιδευτή.
- Οι εργασίες δύνανται να είναι ατομικές ή ομαδικές.
- Οδηγίες για τη θεματολογία των εργασιών δίνονται στον οδηγό κατάρτισης του μαθήματος ή/και από τον εκπαιδευτή.

6. Οδηγίες για τις εξετάσεις πιστοποίησης

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ που ολοκλήρωσαν με επιτυχία την κατάρτισή τους και απέκτησαν τη «Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης» συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 ΚΥΑ «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» (ΦΕΚ Β' 1098/2014), όπως εκάστοτε ισχύει, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013.

Η Πιστοποίηση της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων ΙΕΚ πραγματοποιείται με εξετάσεις σε θεωρητικό και πρακτικό μέρος, που διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο. Τα θέματα εξετάσεων επιλέγονται από τα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κατάλογος Ερωτήσεων) κάθε ειδικότητας, τα οποία βασίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα οδηγό σπουδών και καλύπτουν όλα τα γνωστικά αντικείμενά της.

Κατά τη δοκιμασία του θεωρητικού μέρους, οι εξεταζόμενοι αξιολογούνται αν κατέχουν και είναι ικανοί να χρησιμοποιούν, σε συγκεκριμένες επαγγελματικές εφαρμογές, τις θεωρητικές γνώσεις που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος. Οι εξεταζόμενοι καλούνται να απαντήσουν σε αριθμό ερωτήσεων που αναφέρονται στο θεωρητικό μέρος του γνωστικού αντικείμενου κάθε ειδικότητας και αποτελούν μέρος του συνόλου των ερωτήσεων που υπάρχουν στα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης κάθε ειδικότητας.

Κατά τη δοκιμασία του πρακτικού μέρους, αξιολογούνται οι επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες του εξεταζόμενου. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που επιλέγονται από τους εξεταστές από κατάλογο στοχοθεσίας πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που περιλαμβάνονται στα εκάστοτε ισχύοντα Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης της εξεταζόμενης ειδικότητας. Η εξέταση των υποψηφίων γίνεται σε εργαστηριακούς ή εργασιακούς χώρους ανάλογα με τις απαιτήσεις της εκάστοτε εξεταζόμενης ειδικότητας.

Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, στην ειδικότητά τους, δικαιούνται όποιοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς και τα δύο μέρη των εξετάσεων.

Οι εξεταζόμενοι που απέτυχαν μπορούν να συμμετέχουν εκ νέου στις Εξετάσεις Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης χωρίς περιορισμό, οποτεδήποτε αυτές διεξάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. 2944/2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β'1098/2014), η οποία ρυθμίζει όλα τα θέματα για την πιστοποίηση αποφοίτων ΙΕΚ.

7. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010) όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89) όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015).
- Το αρ. 2 της υπ' αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β'/2015).
- Το υπ' αριθμ. /Κ1/146931/18/09/2015 έγγραφο των ΓΓΔΒΜΝΓ με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».
- Την παρ. 8 του αρ. 17 του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 193 Α') όπως ισχύει.

7.1 Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

- Διατήρηση καλής ατομικής υγιεινής.
- Καλό πλύσιμο των χεριών και αποφυγή επαφής τους με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα.
- Ορθολογική χρήση των αντισηπτικών.
- Διαμόρφωση και διατήρηση καθαρού και υγιεινού σχολικού περιβάλλοντος.
- Κοψίματα και εκδορές πρέπει να αντιμετωπίζονται και να καλύπτονται.

Επιβάλλεται προσεκτικός και συχνός καθαρισμός των λείων επιφανειών που χρησιμοποιούνται συχνά (π.χ. πόμολα, χερούλια, κουπαστή από σκάλες ή κιγκλίδωμα, βρύσες κ.λπ.), με κοινά καθαριστικά ή απολυμαντικά. Ο καθαρισμός των αντικειμένων που δεν είναι εμφανώς λερωμένα μπορεί να γίνει με ένα απολυμαντικό, όπως οινόπνευμα.

7.2 Βασικός εξοπλισμός

Αίθουσα διδασκαλίας, θρανία, καρέκλες, πίνακας.

8. Προσόντα εκπαιδευτών

Οι εκπαιδευτές των προγραμμάτων σπουδών των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης διαθέτουν την αναγκαία επιστημονική συγκρότηση και επαγγελματική εμπειρία που απαιτείται για τη διδασκαλία κάθε εκπαιδευτικής ενότητας. Τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα των εκπαιδευτών/τριών ανά μαθησιακή ενότητα είναι τα παρακάτω:

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΡΧΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή πτυχίο Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων ή Διοίκησης Επιχειρήσεων (Επίπεδο 6) ή απόφοιτος Τουριστικών επαγγελμάτων με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Τουριστικών Σπουδών, Τουριστικών Επιχειρήσεων, Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού ΑΕΙ/ΑΤΕΙ (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων (Επίπεδο 6) ή πτυχίο Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων με 3ετή επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο (Επίπεδο 5) ή απόφοιτος Τουριστικών επαγγελμάτων με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Θεολογικής Σχολής (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Τμήματος Μάρκετινγκ ή ΜΜΕ (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων (Επίπεδο 6) ή πτυχίο Τουριστικών επαγγελματιών με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Νομικής σχολής (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή πτυχίο ΑΤΕΙ Διεθνούς Εμπορίου ή πτυχίο ΑΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ΑΕΙ (Επίπεδο 6) ή πτυχίο ΙΕΚ της αντίστοιχης ειδικότητας με 5ετή επαγγελματική προϋπηρεσία σε ανάλογο αντικείμενο (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ΑΕΙ (Επίπεδο 6) ή πτυχίο ΙΕΚ της αντίστοιχης ειδικότητας με 5ετή επαγγελματική προϋπηρεσία σε ανάλογο αντικείμενο (Επίπεδο 5) ή πτυχίο Τουριστικών επαγγελματιών με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΓΓΛΙΚΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας για τη διδασκαλία της αντίστοιχης γλώσσας (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΓΑΛΛΙΚΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Γαλλικής Φιλολογίας για τη διδασκαλία της αντίστοιχης γλώσσας (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΕΙ σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων ή πτυχίο ΤΕΙ ανάλογης ειδικότητας (Επίπεδο 6) ή πτυχίο ΙΕΚ ειδικότητας «Γραμματέας Ανώτερων και Ανώτατων Στελεχών» με αποδεδειγμένη 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής με ειδίκευση στην Ιστορία ή Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΥΓΙΕΙΝΗ – ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο Ιατρικής Σχολής ή Πτυχίο ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Νοσηλευτικής (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΧΡΗΣΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή πτυχίο Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων ή Διοίκησης Επιχειρήσεων (Επίπεδο 6) ή πτυχίο Τουριστικών Επαγγελμάτων με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΕΙ Οικονομικής σχολής ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων ή πτυχίο ΑΤΕΙ ανάλογης ειδικότητας (Επίπεδο 6).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΕΙ Οικονομικής σχολής ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων ή πτυχίο ΑΤΕΙ ανάλογης ειδικότητας (Επίπεδο 6) ή πτυχίο Τουριστικών Επαγγελμάτων με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ. Τουριστικών Επιχειρήσεων ή πτυχίο Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ΑΕΙ (Επίπεδο 6) ή πτυχίο Τουριστικών Επαγγελμάτων με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ (ANIMATION)

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή Διοίκησης επιχειρήσεων ΑΕΙ (Επίπεδο 6) ή πτυχίο ΙΕΚ της αντίστοιχης ειδικότητας με 5ετή επαγγελματική προϋπηρεσία σε ανάλογο αντικείμενο (Επίπεδο 5).

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ΑΤΕΙ Τουριστικών Επιχειρήσεων ή Διοίκησης Επιχειρήσεων ΑΕΙ (Επίπεδο 6) ή πτυχίο ΙΕΚ της αντίστοιχης ειδικότητας με 5ετή επαγγελματική προϋπηρεσία σε ανάλογο αντικείμενο (Επίπεδο 5) ή πτυχίο Τουριστικών Επαγγελμάτων με 5ετή επαγγελματική εμπειρία (Επίπεδο 5).

Μέρος Δ΄

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ & ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

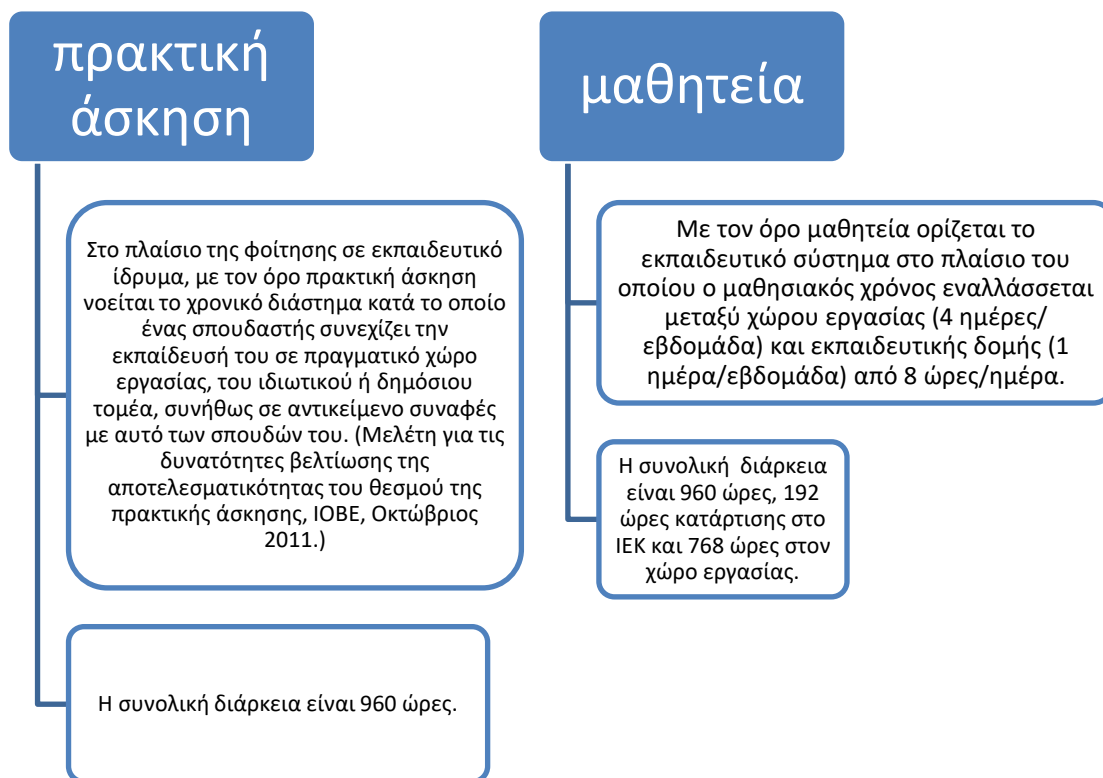
Επίκειται τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου πρακτικής άσκησης/μαθητείας μετά την ψήφιση του ν. 4763/20

1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Η πρακτική άσκηση ή μαθητεία συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της ο πρακτικά ασκούμενος ή ο μαθητευόμενος ανακαλεί τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσει στην πράξη και να αντεπεξέλθει στις εργασίες που του ανατίθενται. Καλείται να αναλάβει συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσει λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία του εκπαιδευτή. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης/μαθητείας στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των καταρτιζομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η **πρακτική άσκηση ή μαθητεία** είναι **υποχρεωτική** για τους καταρτιζόμενους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) και **θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης** (άρθρο 23 του Ν. 4186/2013 για την «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις»).

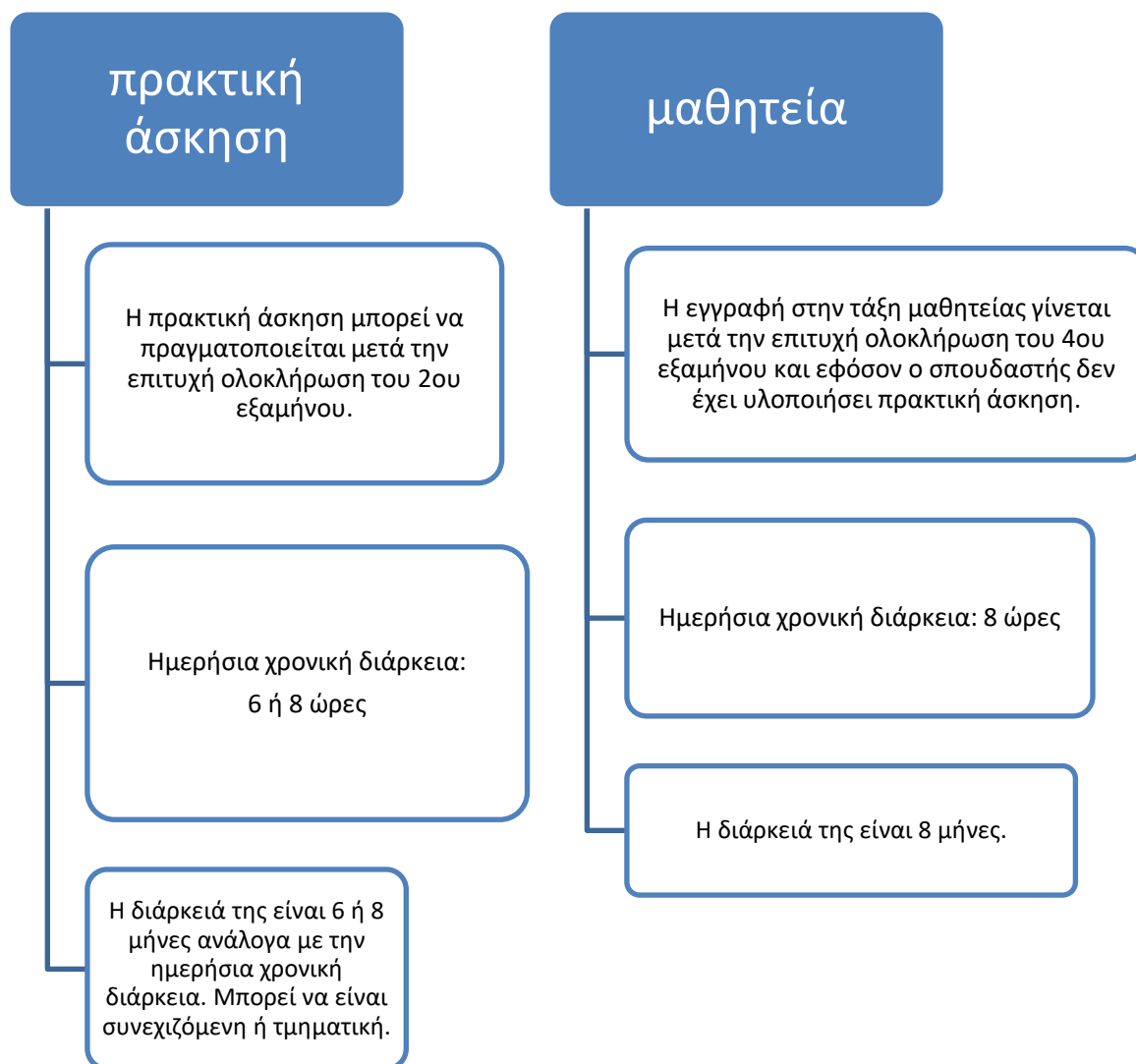
Ανάμεσα στην πρακτική άσκηση και στη μαθητεία υπάρχουν κάποιες διαφοροποιήσεις, οι οποίες αποτυπώνονται στο σχήμα που ακολουθεί.

Για τη διάκριση μεταξύ μαθητείας και πρακτικής άσκησης επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που η άσκηση γίνεται στο σύνολό της στον χώρο εργασίας, τότε πρόκειται για πρακτική άσκηση, ενώ στην περίπτωση που η άσκηση μοιράζεται μεταξύ μίας

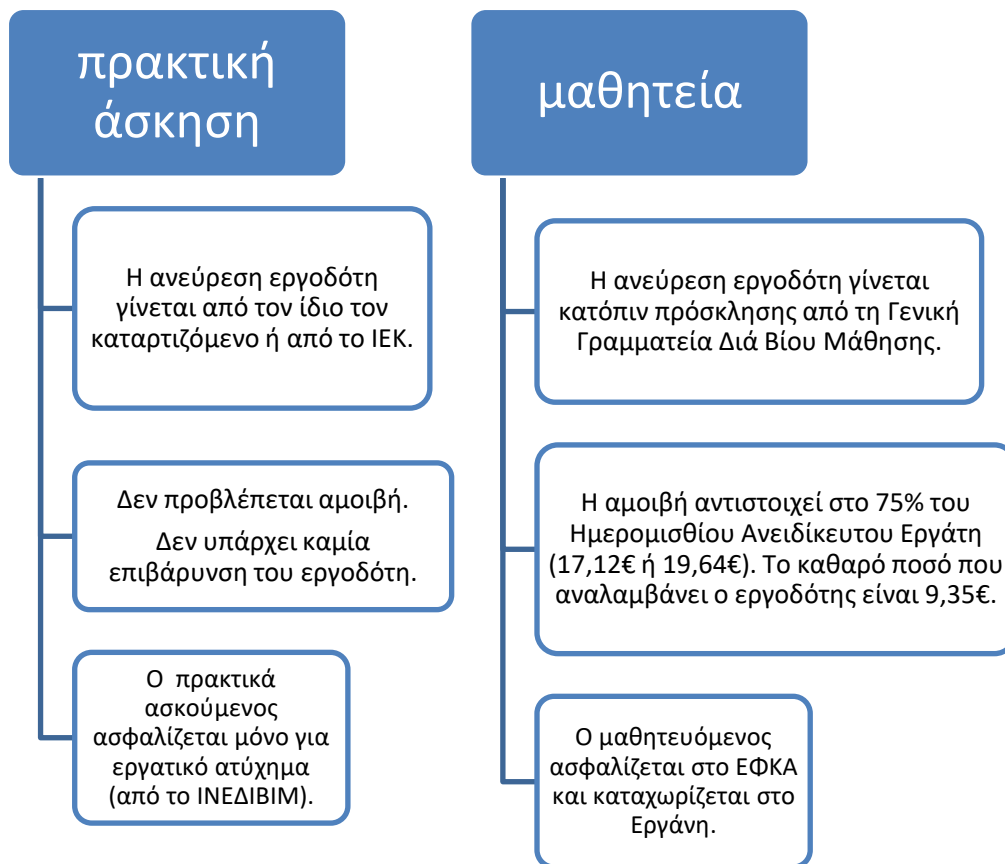
εκπαιδευτικής ημέρας στο ΙΕΚ και τεσσάρων ημερών στον χώρο εργασίας πρόκειται για μαθητεία.

Κάποιες διαφοροποιήσεις μεταξύ πρακτικής άσκησης και μαθητείας διαπιστώνονται ως προς το εξάμηνο υλοποίησης, την ημερήσια χρονική διάρκεια και τη διάρκεια σε μήνες.

Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η διδασκαλία κάποιων ωρών του προγράμματος μαθητείας στο ΙΕΚ για οποιονδήποτε λόγο, οι διδακτικές ώρες αναπληρώνονται μέχρι την ολοκλήρωση της συνολικής διάρκειας του «Προγράμματος Μαθητείας στο ΙΕΚ».

Επιπλέον, οι διαφορές μεταξύ πρακτικής άσκησης και μαθητείας αφορούν τον τρόπο εύρεσης εργοδότη για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, την αμοιβή και την ασφάλιση του πρακτικά ασκούμενου-μαθητευόμενου.

Κάποιες διαφοροποιήσεις διαπιστώνονται και ως προς τους ρόλους και τις αρμοδιότητες του συστήματος της πρακτικής άσκησης και της μαθητείας. Αναλυτικότερα, η εποπτεία, ο συντονισμός, η διασφάλιση της ποιότητας και η αξιολόγηση της **πρακτικής άσκησης** πραγματοποιούνται από τον **Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης**, ο οποίος ορίζεται με ευθύνη του **Διευθυντή του ΙΕΚ**. Ο **Συντονιστής ΠΑ** ή/και **Επόπτης Πρακτικής Άσκησης** (κατά προτεραιότητα σχετικής ειδικότητας με την ειδικότητα των ασκουμένων, εφόσον υπάρχει) είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της παρουσίας του καταρτιζόμενου, τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εργασίας του ασκούμενου, τον επιτόπιο έλεγχο της επιχείρησης και την τήρηση ατομικού φακέλου πρακτικής άσκησης με τις σχετικές μηνιαίες εκθέσεις προόδου. Τέλος, βασικός συντελεστής της πρακτικής άσκησης είναι και ο **Υπεύθυνος/Εκπαιδευτής της επιχείρησης ή υπηρεσίας** για την παρακολούθηση των ασκουμένων.

Ως προς τη **μαθητεία**, η **εκπαιδευτική δομή** –σε συνεργασία και συμφωνία με τους εργοδότες– έχει την ευθύνη της αντιστοίχισης των μαθητευομένων, με βάση το προφίλ τους, με τις προσφερόμενες θέσεις μαθητείας. Παράλληλα, στα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης (ΚΠΑ2) του ΟΑΕΔ συστήνονται **Ομάδες Υποστήριξης της Μαθητείας** που έχουν την ευθύνη της συνολικής διαχείρισης/συντονισμού των ενεργειών για τον εντοπισμό θέσεων μαθητείας και της υποστήριξης της τοποθέτησης σύμφωνα με την αντιστοίχιση των μαθητευομένων σε θέσεις μαθητείας. Τέλος, ο εργοδότης που συμμετέχει σε πρόγραμμα μαθητείας οφείλει να ορίσει υπεύθυνο **Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας**, ο οποίος πρέπει να διαθέτει τα

απαραίτητα τυπικά προσόντα και επαγγελματικά δικαιώματα για το επάγγελμα που εκπαιδεύει.

2. Οδηγίες για τον πρακτικά ασκούμενο/μαθητευόμενο

2.1 Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Όπως αναφέρεται παραπάνω, η πρακτική άσκηση/μαθητεία είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης, οι σπουδαστές πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 2ο εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Για την έναρξη της μαθητείας, αντίστοιχα το 4ο εξάμηνο της φοίτησής τους. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής ή μαθητείας της ειδικότητάς τους.

Ωστόσο, οι σπουδαστές των ΙΕΚ **που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 120 ημερομίσθια** στην ειδικότητα στην οποία εγγράφονται απαλλάσσονται –εφόσον το επιθυμούν– από την υποχρέωση φοίτησης του εξαμήνου πρακτικής άσκησης, με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986. Στην περίπτωση αυτή, τους απονέμεται η Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης με την ολοκλήρωση των τεσσάρων εξαμήνων της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης. Για τους σπουδαστές των ΙΕΚ **που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 40 ημερομίσθια** στην ειδικότητα στην οποία εγγράφονται, αυτά προσμετρώνται στον χρόνο της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας –εφόσον το επιθυμούν– με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 [άρθρο 47, παρ. 3 του Ν. 4264/2014 (Α' 118)].

Στις περιπτώσεις απαλλαγής από την πρακτική άσκηση ή προσμέτρησης ημερομισθίων στον συνολικό χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωσή της, ο καταρτιζόμενος υποβάλλει στο ΙΕΚ στο οποίο φοιτά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1) Υπεύθυνη Δήλωση (είτε για απαλλαγή από την πρακτική άσκηση λόγω πραγματοποίησης συναφούς με την ειδικότητα κατάρτισης εργασίας 120 ή και περισσότερων ημερομισθίων είτε για προσμέτρηση 40 και άνω ημερομισθίων εργασίας συναφούς με την ειδικότητα κατάρτισης στον συνολικό χρόνο της πρακτικής άσκησης).

2) Βεβαίωση εργοδότη που να προσδιορίζει:

- I. τη σχέση εργασίας,
- II. τη χρονική διάρκεια της απασχόλησης,
- III. το σύνολο των ημερών εργασίας,
- IV. την ειδικότητα και
- V. το αντικείμενο ή τα αντικείμενα απασχόλησης του εργαζομένου.

3) Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφονται ο εργοδότης, το σύνολο των δηλωμένων ημερών απασχόλησης και η σχετική ειδικότητα εργαζομένου.

- 4) Σύμβαση εργασίας (προαιρετικά).
- 5) Ε3 Ενιαίο Έντυπο Αναγγελίας Πρόσληψης στον ΟΑΕΔ – από Εργάνη (προαιρετικά).

2.2 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πρακτικά ασκούμενου/μαθητευόμενου

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης ή μαθητείας είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους. Στη συνέχεια παρατίθενται **ενδεικτικά**¹ κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων/μαθητευομένων.

➤ Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Παροχή ασφάλισης 1% για εργατικό ατύχημα.
3. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας.
4. Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
5. Οι πρακτικά ασκούμενοι δεν πρέπει να απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων

1. Τήρηση ωραρίου πρακτικής άσκησης.
2. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
3. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τον ασκούμενο κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και συνοπτική περιγραφή των καθηκόντων που του ανατέθηκαν στον χώρο εργασίας.
4. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του ασκούμενου της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας. Σε περίπτωση συνεχόμενης απουσίας πέραν των 15 εργάσιμων ημερών χωρίς ενημέρωση, ο Διευθυντής του ΙΕΚ δύναται με πράξη του να διακόψει την πρακτική άσκηση.
5. Υποβολή του βιβλίου πρακτικής άσκησης μετά την ολοκλήρωσή της – συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση των πρακτικά ασκούμενων.

Στη συνέχεια, παρατίθενται ενδεικτικά κάποια από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των **μαθητευομένων**.

¹ Αναλυτικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην εγκύκλιο του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με Θέμα: «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)», Αρ. πρωτ.: /Κ1/146931, 18/09/2015.

➤ **Δικαιώματα μαθητευομένων**

1. Παροχή αμοιβής του 75% του κατωτάτου ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.
2. Πρόβλεψη ασφάλισης στον ΕΦΚΑ.
3. Εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 657-658 του αστικού κώδικα στις περιπτώσεις απουσίας λόγω ασθένειας.
4. Ενημέρωση με ευθύνη των εκπαιδευτικών δομών σχετικά με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.
5. Ενημέρωση του διευθυντή ή του υπεύθυνου εκπαιδευτή του ΙΕΚ για τη μη τήρηση των όρων της Σύμβασης και της εργατικής νομοθεσίας.

➤ **Υποχρεώσεις/κώδικας δεοντολογίας για τον μαθητευόμενο στον χώρο εργασίας**

1. Τήρηση ωραρίου μαθητείας.
2. Εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθενται από τους εκπαιδευτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρόγραμμα σπουδών μαθητείας.
3. Συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης σε καθημερινή βάση.
4. Τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από τον εργοδότη και από τη σχετική νομοθεσία.
5. Εμφάνιση συμβατή με τον εργασιακό χώρο.
6. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη.
7. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη.
8. Αποφυγή δημιουργίας προβλημάτων σε πελάτες ή συνεργάτες του εργοδότη.
9. Έγκαιρη ενημέρωση των υπευθύνων της εκπαιδευτικής δομής, σε περίπτωση που δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία του με τον εργοδότη.
10. Συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης της μαθητείας.
11. Δικαιολογημένη απουσία του μαθητευόμενου κατά τη διάρκεια της μαθητείας από τον χώρο εργασίας, μόνο στο πλαίσιο της κανονικής άδειας που δικαιούται ή σε περίπτωση ασθένειας.

2.3 Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Το «Πρόγραμμα εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο» και η πρακτική άσκηση πραγματοποιούνται σε φορείς του δημόσιου τομέα, σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή επιχείρηση,² σε αντικείμενα αντίστοιχα της ειδικότητας του καταρτιζόμενου.

Ως προς τη **μαθητεία** οι φορείς του Δημοσίου και ο καθορισμός του αριθμού των μαθητευομένων και σπουδαστών των δομών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΠΑΛ, Μεταλυκειακό Έτος, Τάξη Μαθητείας και ΙΕΚ), που δύνανται να πραγματοποιήσουν μαθητεία σε φορείς του δημόσιου τομέα αποφασίζεται με σχετική υπουργική απόφαση κάθε σχολικό έτος και δημοσιεύεται σε σχετικό ΦΕΚ.

² Εξαιρούνται οι φορείς προσωρινής απασχόλησης, τα νυχτερινά κέντρα, οι φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης, τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών, καθώς και κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα του «Τουριστικού συνοδού» οι καταρτιζόμενοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε τομείς που σχετίζονται με τον τουρισμό, σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, σε νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, όπως: το Υπουργείο Τουρισμού, τουριστικά πρακτορεία ξενοδοχειακές μονάδες, εταιρείες διοργάνωσης εκδηλώσεων, αεροπορικές και ακτοπλοϊκές εταιρείες και η Εκκλησία της Ελλάδος με τους εποπτεύοντες φορείς.

2.4 Έναρξη και υλοποίηση πρακτικής άσκησης/μαθητείας

Κάθε καταρτιζόμενος που επιθυμεί να πραγματοποιήσει **πρακτική άσκηση** υποβάλλει αίτηση-δήλωση στο ΙΕΚ στο οποίο φοιτά, με την οποία δηλώνει την υπηρεσία ή την επιχείρηση που τον έχει αποδεχθεί για πρακτική άσκηση. Ταυτόχρονα, υποβάλλει βεβαίωση με την οποία ο εργοδότης βεβαιώνει ότι αποδέχεται τον καταρτιζόμενο για πρακτική άσκηση διάρκειας 960 ωρών, δηλώνει με σαφήνεια την έναρξη και τη λήξη της περιόδου της πρακτικής άσκησης, περιγράφει το αντικείμενο εργασίας της επιχείρησης και το αντικείμενο της απασχόλησης του καταρτιζόμενου, καθώς και ότι αποδέχεται την εποπτεία του έργου της πρακτικής άσκησης. Ο Διευθυντής του ΙΕΚ εγκρίνει την έναρξη και το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης του καταρτιζόμενου, εφόσον κατά την κρίση του διαπιστώνει ότι ο καταρτιζόμενος θα απασχολείται σε θέματα της ειδικότητάς του. Επιπλέον, ο Διευθυντής λαμβάνει υπόψη του ότι η επιχείρηση διαθέτει τα αναγκαία χαρακτηριστικά για την απρόσκοπτη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της έδρας του ΙΕΚ φοίτησης. Δύναται να πραγματοποιείται και σε απομακρυσμένες περιοχές, ειδικά για ειδικότητες σχετικές με τον τομέα του τουρισμού, εφόσον διασφαλίζονται τεκμηριωμένα οι όροι παρακολούθησης και εποπτείας της και οι σχετικές διατάξεις.

Επίσης, ο ασκούμενος δύναται να αλλάξει εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.

Οι καταρτιζόμενοι των δημόσιων ΙΕΚ υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση ως υποψήφιοι για συμμετοχή στο ΙΕΚ όπου πραγματοποιείται πρόγραμμα μαθητείας στην ειδικότητά τους, κατόπιν σχετικής δημόσιας πρόσκλησης των ΓΓΕΕΚ και ΔΒΜ.

Ο ανώτατος αριθμός μαθητευομένων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την επιθεώρηση εργασίας.

Η τοποθέτηση των μαθητευομένων στους φορείς που προσφέρουν τις θέσεις μαθητείας γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή του ΔΙΕΚ στο οποίο θα λειτουργήσει Τμήμα Μαθητείας.

3. Ο ρόλος του εκπαιδευτή του προγράμματος εκπαίδευσης στον χώρο εργασίας – Μαθητεία σε εργασιακό χώρο

Ο εργοδότης της επιχείρησης που συμμετέχει σε Πρόγραμμα Μαθητείας ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας». Αυτός αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου του εκπαιδευόμενου και την ανατροφοδότηση του υπεύθυνου εκπαιδευτή στην εκπαιδευτική δομή μέσω του οποίου ο μαθητευόμενος συμμετέχει στο Πρόγραμμα (ΚΥΑ Αριθ. 26385, Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας, Τεύχος Β' 491/20.02.2017).

Αναλυτικότερα, ο εκπαιδευτής είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΙΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτή. Επιπλέον, ο ρόλος του αφορά την προσφορά συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του μαθητευόμενου.

Σημαντική υποχρέωση του εκπαιδευτή –με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση της μαθητείας– είναι η συνεργασία με τον μαθητευόμενο για τη **συμπλήρωση του ημερολογίου μάθησης** σε εβδομαδιαία βάση.

4. Οδηγίες για τον εργοδότη που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης/ μαθητείας

Οι εργοδότες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης/Μαθητείας πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της μαθητείας και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:³

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου εκπαιδευτή για τους εκπαιδευόμενους.
- Τήρηση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση του μαθητευόμενου για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και ομαλή ένταξή του στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στον μαθητευόμενο.
- Τήρηση των όρων της Σύμβασης μαθητείας και των όρων που αναγράφονται στη Συμφωνία μάθησης (learning agreement).
- Συμπλήρωση του ειδικού εντύπου Ε3.5. – Αναγγελία Πρακτικής Άσκησης, καθώς και όλων των μεταβολών στοιχείων των πρακτικά ασκουμένων στο ΠΣ Εργάνη (Άρθρο 3 και 4, ΦΕΚ 3520/Β/19-09-2019).

³ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, βλ. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας (ΦΕΚ 491Β'/20-2-2017).

5. Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ

Όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο Δ.1., το «Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ», συνολικής διάρκειας 960 ωρών αποτελείται από δύο μέρη: 1) Το «Πρόγραμμα Μαθητείας στο ΙΕΚ» το οποίο περιλαμβάνει 192 ώρες κατάρτισης και 2) το «Πρόγραμμα Μαθητείας στον χώρο εργασίας» διάρκειας 768 ωρών.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μαθητείας ΙΕΚ επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων ΙΕΚ με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης οι μαθητευόμενοι καλούνται να καλλιεργήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η τάξη μαθητείας αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Σε αυτή την κατεύθυνση το «Πρόγραμμα Μαθητείας στο ΙΕΚ» για την ειδικότητα «**Τουριστικός Συνοδός**» ενδεικτικά περιλαμβάνει τις παρακάτω μαθησιακές ενότητες:

Πίνακας: Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθητείας ΙΕΚ

A/A Μαθησιακής ενότητας	Τίτλος μαθησιακής ενότητας
1	Επαγγελματικό περιβάλλον/ δεοντολογία επαγγέλματος
2	Επικοινωνιακές δεξιότητες /διαχείριση συγκρούσεων
3	Υγεία και ασφάλεια στην εργασία
4	Αειφόρος ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος
5	Στρατηγικές ανάπτυξης δικτύων διανομής
6	Μάρκετινγκ
7	Εναλλακτικές μορφές τουρισμού
8	Διοίκηση επιχειρήσεων με έμφαση στη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων

9	Βιοτουρισμός – Οικολογία – Φύση – Οικονομία – Καινοτομία
10	Συμπεριφορά καταναλωτή
11	Ευέλικτη ζώνη υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας
12	Προπαρασκευαστική ζώνη προγράμματος

Η βαρύτητα που δίνεται σε κάθε μαθησιακή ενότητα εξαρτάται από τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητευομένων όπως αυτές διαμορφώνονται κάθε εβδομάδα του προγράμματος μαθητείας με στόχο την υποβοήθηση της επαγγελματικής τους ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα, **οι μαθησιακές ενότητες 1-5 αφορούν οριζόντιες δεξιότητες** και λειτουργούν εισαγωγικά στο πρόγραμμα σπουδών όλων των ειδικοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη και το εύλογο χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί για την προσαρμογή των μαθητευομένων στο περιβάλλον εργασίας. Παράλληλα, οι οριζόντιες θεματικές ενότητες λειτουργούν επικουρικά στην προσαρμογή των μαθητευομένων, καθώς σχετίζονται με την επαγγελματική συμπεριφορά και δεοντολογία, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, τις κοινωνικές δεξιότητες, όπως οι δεξιότητες επικοινωνίας και η διαχείριση συγκρούσεων, ενώ ταυτόχρονα προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη και καλλιεργούν την επιχειρηματική κουλτούρα. Πρόκειται, επομένως, για δεξιότητες που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό όλων των ειδικοτήτων και συνάδουν με τις βασικές αρχές του σύγχρονου παραγωγικού μοντέλου ανάπτυξης.

Οι μαθησιακές ενότητες 6-10, που αφορούν την ειδικότητα «Τουριστικός Συνοδός», λειτουργούν συμπληρωματικά των προγραμμάτων μάθησης στον χώρο εργασίας και με αυτόν τον τρόπο ο εκπαιδευτής του ΙΕΚ καθίσταται πολύτιμος αρωγός στο έργο του εκπαιδευτή της επιχείρησης. Οι εν λόγω μαθησιακές ενότητες δημιουργήθηκαν με βάση τα υφιστάμενα ή συναφή επαγγελματικά περιγράμματα και τα προγράμματα σπουδών σε συνδυασμό με την τράπεζα θεμάτων των εξετάσεων πιστοποίησης και καλύπτουν το εύρος του αντικειμένου/ειδικότητας.

Η ευέλικτη ζώνη υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας διατρέχει οριζόντια όλες τις μαθησιακές ενότητες και αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο της μαθητείας, καθώς συνδέει άμεσα την κατάρτιση με το πραγματικό εργασιακό περιβάλλον και κατ' επέκταση το έργο του εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας με το έργο του εκπαιδευτή ΙΕΚ. Έτσι, κάθε εβδομάδα στο πλαίσιο της **ευέλικτης ζώνης υποστήριξης μαθητείας στον χώρο εργασίας** προβλέπεται χρόνος που αφορά στο Πρόγραμμα Μάθησης στον εργασιακό χώρο το οποίο έχει μόλις προηγηθεί, ώστε ο εκπαιδευτής του ΙΕΚ να διερευνήσει τις ανάγκες των αποφοίτων, να επιλύσει προβλήματα και απορίες που ανέκυψαν, να υποστηρίξει τους μαθητευόμενους στις ενδεχόμενες δυσκολίες, να συνδέσει την εμπειρική μάθηση με τη θεωρία, να εισαγάγει νέα στοιχεία/γνώσεις που σχετίζονται με την ειδικότητα ή να εξειδικεύσει περαιτέρω στοιχεία των προτεινόμενων μαθησιακών ενότητων.

Τέλος, στο πλαίσιο της ολιστικής υποβοήθησης των μαθητευομένων για την ένταξή τους στον εργασιακό βίο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του «Προγράμματος Μαθητείας ΙΕΚ» προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών και μία **προπαρασκευαστική ζώνη για τις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης** που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η αρτιότερη προετοιμασία των μαθητευομένων για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται μέριμνα ώστε όλες οι εκπαιδευτικές διαδικασίες που διενεργούνται κατά τη διάρκεια του έτους μαθητείας να βρίσκονται σε άμεση σύνδεση και συν-λειτουργία με το πλαίσιο και τις διαδικασίες πιστοποίησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ – ΤΑΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΙΕΚ

Α) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ

Όνοματεπώνυμο:	
Ημερομηνία γέννησης:	
Τόπος γέννησης:	
Τόπος κατοικίας: (οδός, αριθμός, Τ.Κ., περιοχή)	

ΤΟΜΕΑΣ:	
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:	
ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ:	
ΛΗΞΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ:	

Β) ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

--

Γ) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ:			
Οδός:		Αριθμός:	
Περιοχή:		Τ.Κ.	

ΑΦΜ:			
Τηλέφωνο:		E-mail:	
Υπεύθυνος/η εργοδότη/τριας:			

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
Σχεδιασμός ενός προγράμματος ψυχαγωγίας για ενήλικες (πρωινές δραστηριότητες – βραδινές δραστηριότητες)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡ ΙΑΣ
Αξιολόγηση εργασίας						
<i>Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης</i>		☐		☐		☐
<i>Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις</i>		☐		☐		☐
<i>Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις</i>		☐		☐		☐
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
---------	----------------------------	--	--	--	--	--

Σχεδιασμός ενός προγράμματος ψυχαγωγίας και απασχόλησης παιδιών (αθλητικές δραστηριότητες – παιχνίδια γνώσεων)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--

Συμμετοχή σε έρευνα αγοράς και ανάλυση των πορισμάτων της – Μελέτη της ανταγωνιστικότητας του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--

ΕΡΓΑΣΙΑ		ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
Δημιουργία επιχειρηματικού σχεδίου (Business plan)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η			
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....			
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	
Αξιολόγηση εργασίας							
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης							
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις							
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις							
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας							
Εφαρμογή τεχνικών επίλυσης συγκρούσεων στον χώρο εργασίας	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η			
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....			
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	

--	--	--	--	--	--	--

Αξιολόγηση εργασίας
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης

Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις

Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--

ΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Πρόληψη και αντιμετώπιση ατυχημάτων στον χώρο εργασίας
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....

 ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

 ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

 ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

 ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

 ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/
ΗΣ

 ΥΠΟΓΡΑΦΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡ
ΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης

Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις

Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

--	--	--	--

--	--	--	--

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
---------	----------------------------	--	--	--	--	--

Ανάλυση SWOT επιχείρησης	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡ ΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας						
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
Ανάλυση-αξιολόγηση ανταγωνισμού επιχείρησης βάσει του τοπικού ανταγωνισμού (5 δυνάμεις Porter)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ
	Αξιολόγηση εργασίας					
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
Δημιουργία ερωτηματολογίου για τη διερεύνηση ικανοποίησης των καταναλωτών	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ
	Αξιολόγηση εργασίας					
Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας						

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
Χαρτογράφηση και παρουσίαση ενός τουριστικού προορισμού (χαρτογράφηση των φυσικών και ανθρωπογενών τουριστικών θελγήτρων της περιοχής)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
Δημιουργία διαφημιστικού εντύπου προώθησης και προβολής της επιχείρησης (στην ελληνική, αγγλική και γαλλική γλώσσα)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης		☐		☐		☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις		☐		☐		☐

Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
Καταγραφή των υπηρεσιών που προσφέρει η επιχείρηση στην οποία υλοποιείται η μαθητεία και εντοπισμός των αγοραστικών ομάδων στις οποίες απευθύνονται	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	☐	☐	☐	☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐	☐

Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας

ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ					
	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟ/Η	
Διαχείριση κρίσεων (προληπτική διαχείριση, αντιδραστική διαχείριση κρίσεων)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .../.../.....	
	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ/ΗΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Αξιολόγηση εργασίας

Άριστη εκτέλεση της εργασίας χωρίς ανάγκη καθοδήγησης	☐	☐	☐
Επαρκής εκτέλεση της εργασίας με ασήμαντα λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐
Εκτέλεση της εργασίας με σημαντικά λάθη/παραλείψεις	☐	☐	☐
Τεκμηρίωση αξιολόγησης – Παρατηρήσεις εκπαιδευτή/τριας			

Ημερομηνία/...../.....

Βιβλιογραφικές αναφορές

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (2013).

Γλωσσάρι. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα

Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (2020).

Οδηγοί Κατάρτισης ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ. και Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. και Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*, Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. και Παπαευσταθίου, Κ. (υπό έκδοση). *Προδιαγραφές Εκσυγχρονισμένης Μεθοδολογίας, Προτύπων και Εργαλείων Εκπόνησης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων και Πλαισίων Προγραμμάτων*.

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*, Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020, από <http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%>

94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%
CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf

Cedefop (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition, Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Korpon, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. and Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context, *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117.
doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117

Mansfield, B. and Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*, European Training Foundation. Retrieved June 9, 2020, from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29- July 3 2009 (pp. 183-188). Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Σχετική Εθνική Νομοθεσία

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 3520/Β/19-9-2019). Υπουργική Απόφαση Αριθ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)*.

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 491/Β/20-2-2017). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. 26385/2017. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014). Υπουργική Απόφαση Αριθ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ), όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ Αριθ. Κ1/54877/2017, (ΦΕΚ 1245/Β/11-04-2017).*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 193/Α/17-9-2013). Νόμος Υπ' Αριθ. 4186/2013. *Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.*

Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006). Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Εγκύκλιος Πρακτικής Άσκησης Αριθ. Κ1/146931/18-09-2015. *Πρακτική Άσκηση Καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).*